
Souhrnná teritoriální informace Bělorusko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Minsku (Bělorusko) ke dni 20. 5. 2018

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

---

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.13)
3. Vztahy země s EU (s.20)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.22)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.26)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.33)
7. Kontakty (s.50)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Rozloha Běloruské republiky činí 207,6 tis. km², jedná se o rovinaté území, mezi největší řeky patří Dněpr, Západní Dvina a Němen. Na teritoriu republiky se nachází více jak deset tisíc jezer. 42 % území Běloruska tvoří zemědělská půda, 39% území pokrývají lesy. V Bělorusku (2015) žije 9,480 milionu obyvatel, z toho 77 % žije ve městech. Bělorusko se člení na 6 oblastí (Bretská, Vitebská, Gomelská, Grodněnská, Mogilevská a Minská), které se dělí na 118 okresů. Hlavní město republiky je Minsk (1,93 milionu obyvatel). V ekonomické oblasti se jedná o zemi exportní, průmyslovou, s rozvinutým sektorem zemědělství. Země v exportuje zejména nákladní automobily, traktory, silničně-strojovou techniku. Ze zemědělské oblasti je Bělorusko významným exportérem hnojiv, z oblasti potravinářství zejména sýrů.

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Běloruská republika (bělorusky Рэспубліка Беларусь, rusky Республика Беларусь, anglicky the Republic of Belarus).

Složení vlády:

Běloruskou vládu tvoří *Rada ministrů Republiky Bělorus*, zvláště může zasedat tzv. předsednictvo (Prezidium) rady ministrů (vlády). Členové vlády k **20. 5. 2018**:

Předsednictvo:

- předseda vlády: Andrej Vladimirovič KOBJAKOV
- vedoucí úřadu prezidenta: Natalja Ivanovna KOČANOVA
- předseda výboru státní kontroly: Leonid Vasiljevič ANFIMOV
- první místopředseda vlády: Vasilij Stanislavovič MATJUŠEVSKIJ
- místopředseda vlády: Anatolij Nikolaevič KALININ
- místopředseda vlády: Vladimir Iljič SEMAŠKO
- místopředseda vlády: Vasilij Ivanovič ŽARKO
- místopředseda vlády: Michail Ivanovič RUSYJ
- ministr hospodářství: Vladimir Ivanovič ZINOVSKIJ
- ministr financí: Vladimir Viktorovič AMARIN
- ministr zahraničních věcí: Vladimir Vladimirovič MAKEJ

Ministři:

- ministr antimonopolní regulace a obchodu (MART): Vladimir Vasiljevič KOLTOVIČ
- ministr architektury a výstavby (Ministrojarchitektury): Anatolij Borisovič ČERNYJ

- ministr vnitřních záležitostí (MVD): Igor Anatoljevič ŠUNĚVIČ
- ministr bytového a komunálního hospodářství (Minžilkomchoz): Aleksandr Aleksandrovič TĚRECHOV
- ministr zdravotnictví (Minzdrav): Valerij Anatoljevič MALAŠKO
- ministr informací (Mininform): Alexandr Nikolajevič KARJUKEVIČ
- ministr kultury (Minkul'tury): Jurij Pavlovič BONDAR
- ministr lesního hospodářství (Minleschoz): Vitalij Alexandrovič DROŽŽA
- ministr obrany (Minoborony): Andrej Aleksejevič RAVKOV
- ministr vzdělávání (Minobrazovanie): Igor Vasiljevič KARPENKO
- ministr pro daně a poplatky (MNS): Sergej Eduardovič NALIVAJKO
- ministr pro mimořádné události (MČS): Vladimir Aleksandrovič VAŠČENKO
- ministr přírodních zdrojů a ochrany životního prostředí (Minprirody): Andrej Pavlovič CHUDYK
- ministr průmyslu (Minprom): Vitalij Michajlovič VOVK
- ministr spojů a informatizace (Minsvjazi): Sergej Petrovič POPKOV
- ministr zemědělského hospodářství a potravin (Minselchozprod): Leonid Konstantinovič ZAJAC
- ministr sportu a turistiky (Minsport): Sergej Michajlovič KOVALČUK
- ministr dopravy a komunikací (Mintrans): Anatolij Aleksandrovič SIVAK
- ministr práce a sociální ochrany (Mintruda i soczaščity): Irina Anatoljevna KOSTEVIČ
- ministr financí (Minfin): Vladimir Viktorovič AMARIN
- ministr hospodářství (Minekonomiki): Vladimir Ivanovič ZINOVSKIJ
- ministr energetiky (Minenergo): ---
- ministr spravedlnosti (Minjust): Oleg Leonidovič SLIŽEVSKIJ

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Na začátku roku 2018 žilo v Bělorusku 9,492 mil. obyvatel, z toho v produktivním věku (muži: 15-60,5 roků, ženy: 16-55,5 roků) 5,432 mil. osob. Městského obyvatelstva je 78,1%. Při přirozeném poklesu počtu obyvatel v r. 2016 o cca 17 tis. osob, pokles celkového počtu obyvatel zmírnila čisté zahraniční imigrace v počtu necelých 4 tis. osob. Podle sčítání lidu v r. 2009 je národnostní složení v Bělorusku následující: Bělorusové tvoří 83,7% obyvatel, Rusové 8,2% (785 tis.), statisticky významnou menšinu tvoří dále Poláci 3,1% (295 tis.), Ukrajinci 1,7% (159 tis., zřejmě to v současnosti bude již o vyšší desítky tisíc více) a Židé 0,1% (13 tis.). Z ostatních národností jsou zastoupeni Arméni, Tataři, Romové, Ázerbájdžánci, Litevci, Moldavané, Turkmeni, Němci, Gruzínci, Čičané, Uzbeki, Lotyšci, Kazaši, Arabové, Čuvaši aj. Další sčítání lidu je naplánováno na r. 2019.

Zhruba 60% obyvatel Běloruska se považuje za věřící, z nich je drtivá většina křesťanů (82% pravoslavných, 12% katolíků, 6% dalších konfesí – zejm. protestantů a uniatů), dále je v Bělorusku přítomen judaismus a islám. Do roku 2018 bylo podle zákona zaregistrováno 25 konfesí a církevních směrů s 3524 církevními obcemi.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

V roce 2017 běloruská ekonomika poprvé po více než dvouletém propadu vykazala pozitivní dynamiku (HDP +2,4%, 105,2 mld. BYN, tj. 54,5 mld. USD). Stalo se tak v důsledku zavedení přísné měnové politiky a díky hospodářskému růstu ekonomiky hlavních partnerských zemí. Kromě toho byl vyřešen konflikt s Ruskem kolem ropy a zemního plynu, což otevřelo BY dodatečné zdroje financování. Nehledě na přetrvávající strukturální problémy a neochotu vlády provádět reformy byla většina oficiálních prognóz splněna. Přitom za hlavní úspěch loňského roku lze považovat zpomalení tempa inflace na rekordně nízkou úroveň 4,6% a nárůst zlatých a devizových rezerv na 7,3 mld. USD.

Z hlediska odvětví růst vykázala většina sektorů ekonomiky. Objem průmyslové výroby meziročně narostl o +6,1% na 93 mld. BYN, zatímco u zemědělské produkce došlo k nárůstu o +4,1% na 18,2 mld. BYN.

Průměrná měsíční mzda na konci roku dosáhla 995,3 BYN, tj. 495 USD (408 USD v prosinci 2016); v březnu 2018 - 926,8 BYN, tj. 462 USD. Minimální měsíční mzda v prosinci činila 265 BYN, tj. 132 USD (meziroční nárůst o +11%); v květnu 2018 - 305 BYN.

Podle Ministerstva práce a sociálního zabezpečení BY činilo číslo zaregistrovaných nezaměstnaných koncem prosince 2017 celkem 22,9 tis. občanů, což je o 35% méně než ve stejném období roku 2016.

Podle prognózy schválené prezidentem Alexandrem Lukašenko by růst HDP v roce 2018 měl činit 3,5%. Vláda sází především na oživení domácí poptávky. Avšak s ohledem na uvolnění měnové politiky a navyšování mezd administrativními způsoby bez ohledu na produktivitu práce bude velmi obtížné naplnit očekávání prezidenta a udržet nízkou úroveň inflace i v letošním roce.

Nehledě na pozitivní výsledky roku 2017 je třeba mít na paměti skutečnost, že běloruská ekonomika zachovává nerovnováhu a strukturální problémy, které se nahromadily za posledních 20 let. Jedině provedení reformy státního sektoru vytvoří základ pro udržitelný dlouhodobý růst. Vyžaduje ale po úřadech tvrdé kroky spojené s očistěním ekonomiky od ztrátových podniků, redukcí stavu zaměstnanců a dalšími nepopulárními opatřeními. Úřady ale nejsou plně připraveny na takový obrat událostí a budou i nadále preferovat pomalou transformaci, jejíž účinnost bude záviset především na zahraničně ekonomické konjunkturu.

Základní makroekonomické ukazatele

	2013	2014	2015	2016	2017
HDP (mld. BYN)	67,1	80,6	89,9	94,3	105,2
v % k předchozímu roku	101,0	101,7	96,2	97,4	2,4%
HDP (mld. USD)	75,2	77,7	56,8	47,5	54,5
Podíl výroby na HDP (%)	42,7	42,7	39,0	*	*
z toho podíl průmyslu (%)	22,9	21,8	21,3	20,3	22,2
z toho podíl zemědělství, lesnictví a rybářství (%)	6,8	7,3	6,3	6,8	7,8
z toho podíl	10,0	10,4	7,8	6,3	5,3

stavebnictví (%)					
Podíl služeb na HDP (%)	45,4	45,6	47,7	*	*
HDP na 1 obyvatele (tis. BYN)	7,1	8,5	9,5	9,9	5,8
Investice do základního kapitálu (mld. USD)	20,9575	22,527	20,7153	18,0743	20,389
Obrat zahraničního obchodu (mil. USD)	90433,1	87094,7	65474,4	59609,7	76027
Vývoz zboží a služeb (mil. USD)	44 046,1	43 302,9	32797,8	29791,2	36995
Dovoz zboží a služeb (mil. USD)	46 387,0	43 791,8	32676,6	29818,5	39032
Saldo zahraničního obchodu (mil. USD)	-2 340,9	- 488,9	121,2	-27,3	-2037
Inflace (%)	16,5	16,2	12,0	10,6	4,6
Nezaměstnanost (tis. osob)	20,9	24,2	43,3	35,3	22,9
Nezaměstnaných k ekon. aktivnímu obyv. (%)	0,5	0,5	1,0	0,8	0,5
Nominální průměrná měsíční mzda (BYN)	506,1	605,2	671,5	722,0	815,2
Růst reálné mzdy v	116,4	101,3	97,7	96,0	106,2

% k předchozímu roku					
Průměrná měsíční penze (BYN)	220,7	264,4	280,6	297,0	314,3
Růst reálné penze v % k předchozímu roku	100,5	103,1	94,8	95,7	101,2
Maloobchodní obrat (mld. BYN)	26,8	31,8	34,7	36,2	39,2
v % k předchozímu roku	118,0	106,0	98,7	95,9	103,8
Mezinárodní rezervní aktiva (mil. USD)	6 651	5 059,2	4 175,8	4 927,2	7 315,3
Kurz BYN/USD (ke konci roku)	0,9510	1,1850	1,8569	1,9585	1,9727
Kurz BYN/EUR (ke konci roku)	1,3080	1,4380	2,0300	2,0450	2,3553

Zdroj: Národní statistický výbor Běloruska, Výzkumný ústav IPM, Národní banka Běloruska

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Rozpočet státní správy se skládá z Konsolidovaného rozpočtu a rozpočtu Fondu sociální ochrany obyvatel. Konsolidovaný rozpočet se dále skládá z republikového rozpočtu a místních rozpočtů.

Rozpočet státní správy (v mld. BYN)

	2013	2014	2015	2016	2017
Příjmy konsolidovaného rozpočtu	26,685	21,928	26, 632	28,526	31, 651
z toho příjmy republikového rozpočtu	10,580	12,236	16,721	17,763	19, 772

místních rozpočtů	*	9,692	13,823	15,2	16,385
Výdaje konsolidovaného rozpočtu	26,589	21,115	25,038	2,322	28,727
z toho výdaje republikového rozpočtu	10,806	*	15,214	16,751	17,000
místních rozpočtů	*	*	13,759	15,0	16,213
Saldo konsolidovaného rozpočtu	+0,096	+0,813	+1,594	+1,204	+2,925
z toho saldo republikového rozpočtu	-0,226	*	+1,507	+1,013	+2,771
místních rozpočtů	*	*	+0,065	+0,2	+0,172
Saldo Fondu sociální ochrany obyvatel	-0,0523	+0,03	-0,3408	+0,207	+0,198
příjmy fondu	7,791	9,410	10,4785	11,749	12,462
výdaje fondu	7,843	9,380	10,819	11,542	12,264
Saldo rozpočtu státní správy	+0,0435	+0,843	+1,254	+1,411	*

Zdroj: <http://www.minfin.gov.by/upload/bp/doklad/2017/yd2017.pdf>

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Státní zahraniční dluh BY se v roce 2017 zvýšil o 22,6% na 16,7 mld. USD. Veřejný dluh BY se snížil o -10,3% na 9,2 mld. BYN. Platební bilance (v mil. USD)

	2013	2014	2015	2016	2017
--	------	------	------	------	------

I. Běžný účet	-7 567,3	-5 227,7	-1 843,2	-1 703,2	-931,4
1. Saldo - zboží a služby	-2 340,9	-488,9	121,2	-27,3	66,0
z toho saldo zboží	-4 593,4	-2 635,4	-2 142,5	-2 592,8	-2 923,4
saldo služeb	2 252,5	2 146,5	2 263,7	2 565,5	2 989,4
2. Saldo - výnosy	-2 684,8	-2 414,3	-2 468,9	-2 235,1	-2 057,4
3. Saldo - běžné převody	-2 541,6	-2 324,5	504,5	559,2	1 060,0
II. Kapitálový a finanční účet					
1. Kapitálový účet	10,3	7,7	4,6	7,8	2,4
2. Finanční účet	-6 754,9	-2 260,4	-702,1	-1 303,4	-1 760,2
2.1. Přímé investice	-1 983,9	-1 788,6	-1 545,7	-1 207,6	-1 242,5
2.2. Portfoliové investice	59,1	19,6	952,1	-637,4	-1 265,8
2.3. Výrobní finanční nástroje	-0,8	29,6	24,7	2,3	-0,2
2.4. Ostatní investice	-4 829,3	-521,0	-133,2	539,3	748,3
z toho Aktiva	-332,0	-218,0	442,4	-929,8	60,6
Závazky	4 497,3	303,0	575,6	-1 469,1	-687,7
III. Statistické rozdíly	-935,3	-450,7	516,4	874,6	532,5
IV. Celková bilance	-1 737,4	-3 410,3	-620,1	482,6	1 363,7

V. Financování (změna rezervních aktiv)	-1 737,4	-3 410,3	-620,1	482,6	2 063,7
---	----------	----------	--------	-------	---------

Zdroj: Národní banka Běloruska

Zadluženost Běloruska (v mil. USD)

	2013	2014	2015	2016	2017
celkový zahraniční dluh	39 621,1	40 023,8	38 258,5	37 567,4	39 932,7
podíl z celkového zahraničního dluhu k HDP (%)	54,4	52,8	67,3	78,6	73,4
státní zahraniční dluh	21 620,3	23 166,4	22 517,6	22 382,3	24 970,2
podíl zahraničního státního dluhu k HDP (%)	29,7	30,5	39,6	46,8	45,9
z toho dluh orgánů státní správy	13 006	13 117	12 972,5	14 151,1	17 256,3
podíl dluhu orgánů státní správy k HDP (%)	17,9	17,3	22,8	29,6	31,7

Zdroj: Ministerstvo financí Běloruska

Dluhová služba - běloruský stát (podle MF BY) si v roce 2017 půjčil na zahraničních trzích 4040,7 mil USD a splatil 1029,4 mil USD dluhů. Vláda a banky Ruské federace poskytly Bělorusku celkem 1309,5 mil USD; Eurasijský fond stabilizace a rozvoje půjčil 800 mil USD; čínské banky poskytly celkem 306,6 mil USD; 159,4 mil USD půjčila Mezinárodní banka pro rekonstrukci a rozvoj; 65,2 mil USD půjčila Evropská banka pro rekonstrukci a rozvoj.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Základní ukazatele bankovního sektoru

	k 1. 1. 2014	k 1. 1. 2015	k 1. 1. 2016	k 1. 1. 2017	k 1. 1. 2018

Banky zaregistrované Národní bankou Běloruska	31	31	26	24	24
z toho banky státní	4	5	5	5	5
banky se zahraniční účastí ¹	22	20	16	14	14
Základní jmění bank (mld. BYN)	3,1860	3,3616	4,4848	4,7197	5,182
z toho podíl zahraničního kapitálu (v %)	19,56	21,34	14,99	16,69	*
Zastoupení zahraničních bank ²	8	7	*	5	4

Zdroj: Národní banka Běloruska

Poznámka: ¹) kapitálová účast z Ruska, Kypru, Rakouska, Ukrajiny, Velké Británie, Holandska, Německa, Švýcarska, Lucemburska, Kazachstánu, Lotyšska, Libanonu, Íránu a dalších.

²) Commerzbank AG (Německo), Межгосударственный банк, ЗАО ЮниКредит Банк (RF), ОАО Российский Сельскохозяйственный банк (RF).

Bankovní sektor

Bankovní sektor tvoří **Národní banka Běloruska** (www.nrbr.by) spolu s ostatními bankami. Národní banka Běloruska je státním orgánem a centrální bankou země. Je podřízena v souladu s Ústavou země prezidentovi Běloruska. K základním úkolům patří ochrana a zabezpečení stability běloruského rublu, rozvoj bankovního systému země a zajištění efektivního a bezpečného fungování platebního systému. Mezi další významné banky v zemi patří: ABSOLUTBANK (www.absolutbank.by), ALFA-BANK (www.alfa-bank.by), BSB BANK (www.bsb.by), BTA BANK (btabank.by), VTB BANK (www.vtb-bank.by), BELGAZPROM BANK (www.belgazprom.bank.by), BELARUS BANK (www.belarusbank.by).

Finanční trh – cenné papíry

Běloruská valuto-fondová burza je jediným místem v Bělorusku, kde jsou obsluhovány základní segmenty finančního trhu země - valutový, kapitálový a trh derivátů. Na burze je v oběhu více jak 2000 emitovaných akcií a obligací, 50 státních CP, 25 druhů valuty, 13 sérií finančních derivátů. Účastníky burzy jsou všechny běloruské banky a 7 zaregistrovaných brokerských organizací (<https://www.bcse.by/ru/nfc/forexbrokers>). Na burze je obsluhováno více jak 25 tis. klientů (PO i FO) ročně, včetně nerezidentů.

Pojišťovny

Pojištění je povinné i dobrovolné. Povinné pojištění mohou nabízet pouze státní pojišťovny, nebo pojišťovny s více jak 50% podílem státu v základním jmění. Povinné pojištění se vztahuje na:

- výstavbu, určenou pro obyvatelstvo;
- občanskou odpovědnost majitelů dopravních prostředků (povinné ručení);
- občanskou odpovědnost dopravce před cestujícími;
- zdraví a život cizinců, dočasně se nacházejících na území Běloruska;
- odpovědnost komerčních organizací provádějící realitní činnost;
- vlastnické zájmy pojištěných, spojené se zánikem zemědělských plodin, skotu, aj.
- odpovědnost dočasných správců v případě bankrotu hospodářského subjektu;
- život a zdraví od nešťastných událostí při výrobě nebo nemoci z povolání;
- povinné státní pojištění (ze státních prostředků).

Ke dni 29. března 2018 v Bělorusku působilo 20 pojišťoven (<http://www.minfin.gov.by/ru/supervision/reestr/>). Mezi největší pojišťovny v Bělorusku patří: BELGOSTRAH, BELNEFTESTRAH, PROMTRANSINVEST a BELEKSIMGARANT. V roce 2017 ve struktuře povinného pojištění (464,5 mil BYN; 43,4%) zaujímalo osobní pojištění 37,8%, pojištění majetku 8,8% a pojištění odpovědnosti 53,4%. Ve struktuře dobrovolného pojištění (605,6 mil BYN; 56,6%) představovalo osobní pojištění 39,3%, pojištění majetku 54,4% a pojištění odpovědnosti 6,2%. Vyplacené pojistné představovalo 535,2 mil BYN (50,0% od vybraného pojistného), z toho 284,1 mil BYN (53,1%) připadlo na dobrovolné pojištění a 251,1 mil BYN (46,9%) na povinné. Základní kapitál pojišťoven dosáhl 1 545 mil BYN (cca 783 mil USD). Dohled nad pojišťovnami vykonává Ministerstvo financí BY.

1.7 Daňový systém

Daňový systém

Základním dokumentem, který upravuje daňový systém Běloruska je **Daňový kodex**, který se dělí na dvě části. *Obecná část*, platná od 01.01.2004, popisuje základní ustanovení a pojmy, *Zvláštní část*, která vstoupila v platnost 01.01.2010, reguluje jednotlivé daně, poplatky, definuje poplatníky, předmět zdanění a postup jejich výpočtu.

Daně:

republikové

- DPH (0% /export/, 0,5%, 9,09% nebo 16,67%, 10% /potravin/, 20% /zboží, práce a služby/);
- spotřební daň (v absolutní hodnotě nebo % u 13 kategorií zboží);
- daň ze zisku (18% - z příjmů od realizace zboží, služeb a prací, vlastnických práv, 12% - z dividend);
- daň z příjmů zahraničních organizací, které nepůsobí v Bělorusku přes stálé zastoupení (5,6,10,12 nebo 15%);
- daň z příjmů fyzických osob (12% - základní daň);
- daň z nemovitosti (1%, v případě nedostavěné nemovitosti nad povolenou lhůtu 2%);
- pozemková daň (základem pro výpočet daně je výše katastrální hodnoty pozemku);
- ekologická daň (fixní částky stanovené dle rozsahu těžby přírodních zdrojů, znečištění /emisí/ životního prostředí, objemu vyrobených a dovezených obalů, objemu přepracované ropy a ropných produktů);
- daň z těžby přírodních surovin;
- poplatek za průjezd zahraničních automobilových prostředků po silnicích obecného užití;
- poplatek daňového ráje;
- kolkový poplatek;
- konzulární poplatek;

- státní clo;
- patentové clo;
- cla a celní poplatky;

místní

- daň z vlastnictví psů;
- lázeňský poplatek;
- poplatek z dodavatelů;

ostatní

- povinné pojistné do Fondu sociální ochrany obyvatelstva a penzijního fondu (28% - povinné odvody na pojištění pro případ dosažení důchodového věku, invalidity a ztráty živitele; 6% - povinné odvody na pojištění pro případ dočasné nezaměstnanosti, těhotenství, rodičovské dovolené do tří let apod.);
- odvody nájemců za povinné pojistné pracovníků od nešťastných případů, závažných onemocnění.

Legislativa umožňuje **zvláštní režimy zdanění**:

- zjednodušený systém odvodů pro živnostníky a malé podniky (do 100 zaměstnanců);
- zdanění rezidentů Zvláštních (Svobodných) ekonomických zón (6x);
- zdanění rezidentů parků vysokých technologií;
- zdanění rezidentů Čínsko-běloruského industriálního parku;
- podnikatelská činnost v malých městech;
- podnikatelská činnost ve venkovských sídlech;
- jediná daň pro producenty zemědělských výrobků;
- daň z hazardního businessu;
- daň na příjmy z loterií;
- daň z realizace elektronický interaktivních her;
- další zvláštní daňové režimy (jediná daň ze živnostníků a fyzických osob, poplatek z řemeslné činnosti, poplatek za služby v oblasti agroturismu, osvobození členů vědecko-technologické asociace „Infopark“ od platby všech daní mimo sociálního pojištění).

S cílem zamezení dvojího zdanění má Bělorusko podepsány dohody s více jak 60 zeměmi, včetně České republiky. **Pro ČR platí:** sazba daně vybíraná ve státě, kde se nachází subjekt vyplácející dividendy, nesmí převýšit 10%; sazba daně vybíraná ve státě, kde se nachází subjekt vyplácející úroky, nesmí převýšit 5%; sazba daně vybíraná ve státě, kde se nachází subjekt vyplácející licenční poplatky, nesmí převýšit 10%.

Podrobněji k této kapitole:

- [Ministerstvo daní a poplatků Běloruska](#) ; [Daňový kodex - Obecná část](#) ; [Daňový kodex - Zvláštní část](#) ; [Přehled a sazby spotřební daně platné](#)

Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (Praha 14.10.1996) + Protokol ke Smlouvě mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (Minsk 11.08.2010).

2. Zahraniční obchod a investice

Obrat zahraničního obchodu zbožím a službami se meziročně zvýšil o +27,5% a činil 76 mld. USD. Za první čtvrtletí r.2018 obrat zahraničního obchodu zbožím vzrostl o 25,4% na 16,9 mld. USD (vývoz o 26,4%, dovoz o 24,5%).

Investice do základního kapitálu stouply ve srovnání s předchozím rokem o +5,3% na 20,4 mld. BYN, tj. cca 10,2 mld. USD (v r. 2016 propad o -17,9%).

Tradičně největším obchodním partnerem země je Ruská federace – 51,1% veškerého objemu obchodu. Druhou příčku zaujala EU s 23%.

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Zahraniční obchod zbožím a službami (v mil. USD)

	2013	2014	2015	2016	2017
Obrat zahraničního obchodu	90 433,1	87 094,7	65 474,4	59 609,7	76 026
Vývoz zboží a služeb	44 046,1	43 302,9	32 797,8	29 791,2	36 995
Dovoz zboží a služeb	46 387,0	43 791,8	32 676,6	29 818,5	39 031
Saldo zahraničního obchodu	-2 340,9	- 488,9	+121,2	-27,3	-2 036

Zdroj: Národní statistický výbor Běloruska

Zahraniční obchod zbožím (v mil. USD)

	2013	2014	2015	2016	2017
Obrat	77 673,6	73 482,0	54 471,1	48 549,4	63 446

Vývoz zboží	36 540,1	35 423,3	26 164,3	22 978,3	29 212
Dovoz zboží	41 133,5	38 058,7	28 306,8	25 571,1	34 234
Saldo obchodu zbožím	-4 593,4	-2 635,4	-2142,5	-2 592,8	-5 023

Zdroj: Národní statistický výbor Běloruska

Zahraniční obchod službami (v mil. USD)

	2013	2014	2015	2016	2017
Obrat	12 759	13 612,7	11 003,3	11 222	12 580
Vývoz služeb	7 506,0	7 879,6	6 633,5	6 831	7 783
Dovoz služeb	5 253,0	5 733,1	4 369,8	4 390	4 797
Saldo obchodu službami	+2 253	+2 209	+2 260	+2 441	+2 987

Zdroj: Národní statistický výbor Běloruska

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Tradičně největším obchodním partnerem země je Ruská federace – 51,1% veškerého objemu obchodu (vývoz 12,7 mld. USD a dovoz 19,5 mld. USD). Po Rusku následuje EU (23%), kam směřuje 26,9% běloruského vývozu v hodnotě 7,9 mld. USD (nárůst o 39,8% v porovnání s rokem 2016). Následuje Ukrajina 7,3%, Čína 5,0%, Kazachstán 1,1%, Turecko 1,5%, USA 1,07%. **Ze států EU:** Německo 4,5%, Velká Británie 4,2%, Polsko 3,8%, Holandsko 2,2%, Litva 1,9%, Itálie 1,3%.

2.3 Komoditní struktura

Na celkovém objemu vývozu zboží z Běloruska se v roce 2017 nejvíce podílely nerostné suroviny, pokles u vývozních položek ropných produktů a dusíkatých hnojiv. Naopak značný nárůst je u vývozních položek zkapalněného plynu, dřevotřískových desek, zemědělské techniky a osobních automobilů. U dovozních položek je pouze mírný pokles u dovozu automobilů.

Nejvýznamnější položky vývozu

	2016	2017

Ropné produkty (mil. tun)	13,0	12,3
Zkapalněný plyn (tis. tun)	436,0	637,0
Dusíkatá hnojiva (tis. tun)	363,0	288,9
Draselná hnojiva (tis. tun)	5 706,3	6436,0
Pneumatiky (mil. ks)	3 928,2	4497,0
Chemická vlákna a nitě (tis. tun)	151,7	105,0
Železné kovy (mil. tun)	1696,8	*
Lednice, mrazicí boxy (tis. ks)	883,5	741,0
Traktory, tahače (tis. ks)	31,7	37,9
Nákladní automobily (tis. ks)	4,7	6,1
Maso hovězí a drůbeží (tis. tun)	301,3	*
Mléko a smetana - nezahuštěné, zahuštěné a sušené (tis. tun)	528,9	537,0
Nábytek včetně zdravotnického (v mil. USD)	343,1	*

Zdroj: Národní statistický výbor Běloruska

Nejvýznamnější položky dovozu

	2016	2017
Ropa (mil. tun)	18,1	18,1
Ropné produkty (mil. tun)	1 718,7	3 385,3
Přírodní plyn (mld. m ³)	18,6	19,0
Elektrická energie (mld. kWh)	3,2	2,7
Železné kovy (mil. tun)	2 701,3	3 147,1

Motory vnitřního spalování (tis. ks)	125,2	135,7
Léky (tun)	6 441,0	8 046,0
Rostlinné tuky (tis. tun)	108,2	129,4
Osobní vozy (tis. ks)	55,9	54,9
Syntetický kaučuk (tis. tun)	42,1	44,3

Zdroj: Národní statistický výbor Běloruska

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Svobodné ekonomické zóny

Ke stimulujícím faktorům získávání zahraničních investic patří daňové a některé další úlevy poskytované investorům působícím v rámci *Svobodných ekonomických zón*. V Bělorusku jich funguje **šest**, a to v Brestu, Gomelu, Grodnu, Minsku, Mogilevu a Vitebsku. Ty poskytují zahraničním investorům daňové úlevy a další investiční pobídky. Podmínkou pro přiznání těchto výhod je investice nad 500 tis. EUR, výroba převážně části produkce na export, případně výroba zboží zaměřující nutnost jeho importu.

Název, rok založení, web.	telefonní spojení	faxové spojení
«Брест» (1996), www.feз.brest.by	+375 162 20 46 31	+375 162 20 08 83
«Гомель-Ратон» (1998) www.gomelraton.com	+375 232 68 27 90	+375 232 682721
«Минск» (1998) www.feзminsk.by	+375 17 327 46 96	+375 17 327 46 96
«Витебск» (1999), www.feз-vitebsk.com	+375 212 65 30 45	+375 212 65 30 37
«Могилев» (2002) www.feзmogilev.by	+375 222 31 01 48	+375 222 31 15 81
«Гродноинвест» (2002), www.grodnoinvest.com	+375 152 43 01 75	+375 152 43 12 18

- Nařízení prezidenta č. 262 ze dne 09.06.2005 „[O některých otázkách činnosti svobodných ekonomických zón na území Republiky Bělorusko](#)“
-

Shrnutí investičních pobídek na stránkách [Ministerstva ekonomiky Běloruska](#)

- Zboží, které má být [vyráběno v Bělorusku s cílem nahradit import](#) (2014)

Vysoce-technologické parky

Příznivý režim pro zahraniční společnosti nabízí rovněž působení v rámci *Vysoce-technologických parků*, které jsou v Bělorusku zřizovány v souladu s *Prezidentským dekretem č. 12 ze dne 22.09.2005 „O parku vysokých technologií“*. Parky se specializují převážně na software a komunikační technologie (v roce 2016 bylo ve VTP registrováno 164 společností, které zaměstnávaly 24 tis. osob).

- Prezidentský dekret č. 12 ze dne 22.09.2005 „[O parku vysokých technologií](#)“
- Shrnutí investičních pobídek na stránkách [Ministerstva ekonomiky Běloruska](#)
- [Vysoce-technologický park Běloruska](#)

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Běloruská vláda má eminentní zájem na přilákání zahraničních investic a podniká konkrétní kroky směřující ke zlepšení investičního prostředí v zemi.

To se do určité míry odrazilo ve zprávě Doing Business 2018, kde se Bělorusko umístilo na 38. pozici ze 190 zemí. Země předstihla například Arménii (47. místo), Ázerbájdžán (57.), Ukrajinu (76.), Kyrgyzstán (77.). Mírně zaostává za Ruskem (35.) a Kazachstánem (36.).

V Bělorusku sice dochází k postupným změnám, stále se však jedná o centrálně spravovanou ekonomiku, ve které mají rozhodující podíl státní podniky řízené jednotlivými ministerstvy. Jejich dominující pozice, preference získané od úřadů (finanční a úvěrové zdroje, úlevy, výhody ohledně normativních závazků aj.) zpomalují rozvoj perspektivního soukromého sektoru. To dělá ekonomiku země mnohem zranitelnější vůči vnějším šokům.

K 1. lednu 2018 bylo v rámci Svobodných ekonomických zón registrováno 408 rezidentů, ze kterých bylo 397 aktivních (97,5%). Nejvíce rezidentů (111) se nachází v Minské SEZ, (další zóny se nachází v Grodněnské oblasti, Brestské oblasti, Gomelské oblasti, Vitebské oblasti a Mogilevské oblasti, kontakty do všech Svobodných ekonomických zón v Bělorusku jsou uvedeny v bodu 2.4 – Zóny volného obchodu). Rezidenty bylo v roce 2017 realizováno zboží a služby v hodnotě 13 737,3 mil BYN, z toho ve výši 8 799,4 mil BYN na export. Dovoz rezidenty Svobodných ekonomických zón představoval 4 937,9 mil. USD.

Investice v obcích do 50 tis. obyvatel a venkovských sídlech

Daňově zvýhodněné mohou být podniky (včetně podniků se zahraničním kapitálem) vyvíjející podnikatelskou činností ve venkovských oblastech a městech *s populací do 50 000 obyvatel*, a to v souladu s *Prezidentským dekretem č. 1 ze dne 28.01.2008 „O stimulaci výroby a prodeje zboží (prací a služeb)“*. Zvýhodněny jsou rovněž subjekty podnikající ve venkovských sídlech v souladu s *Prezidentským dekretem č. 9 ze dne 20.12.2007 „O některých otázkách regulace podnikatelské činnosti na území venkovských sídel“*.

- Prezidentský dekret č. 1 ze dne 28.01.2008 „[O stimulaci výroby a prodeje zboží \(prací a služeb\)](#)“
- Prezidentský dekret č. 9 ze dne 20.12.2007 „[O některých otázkách regulace podnikatelské činnosti na území venkovských sídel](#)“
- Shrnutí investičních pobídek na stránkách [Ministerstva ekonomiky Běloruska](#) a [další pobídky](#)

Čínsko-běloruský industriální park

Další příležitostí pro investory je *Čínsko-běloruský industriální park "Velký kámen"*, který přináší jeho rezidentům zcela nové investiční pobídky.

Park tvoří územní celek o rozloze okolo 80 km², který se nachází 25 km od hlavního města Minsku v bezprostřední blízkosti mezinárodního letiště, železnice a automobilové magistrály Berlín-Moskva, se zvláštním právním režimem pro zabezpečení komfortních podmínek podnikání. Rezidentům se poskytují daňové úlevy na dobu 50 let. Park se specializuje na projekty v oblasti elektroniky, chemie, biotechnologií, strojírenství, logistiky a nových materiálů. Seznam prioritních směrů pro investory je dostupný na: <http://www.industrialpark.by/development-areas>

Podnikání na území Pripjatskoe polesí (Brestská a Gomelská oblast)

Pripjatskoe polesí je rozloženo na území třech rajónů Brestské oblasti a 4 rajónů Gomelské oblasti. Rozhodnutím prezidenta č. 161 ze dne 29.03.2010 byl potvrzen *Státní program sociálně-ekonomického rozvoje a komplexního využití přírodních zdrojů Pripjatského polesí na období 2010-2015*. To řeší rovněž daňové a další pobídky (finanční subvence) pro investory přicházející do daného regionu.

Vysoce-technologické parky

Vysoce technologické parky, které jsou v Bělorusku zřizovány v souladu s Prezidentským dekretem č. 12 ze dne 22. 9. 2005 „*O parku vysokých technologií*“. Parky se specializují převážně na software a komunikační technologie.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Podmínky vstupu zahraničního kapitálu

Základním legislativním aktem, který reguluje investiční činnost na území Běloruska je *Zákon „O investicích“ ze dne 12.07.2013*, který nahradil původní *Investiční kodex Běloruska*.

V souladu se *Zákonem o investicích* existují následující způsoby, jak může zahraniční investor investovat své prostředky v Bělorusku, a to:

- vytvořením obchodní organizace;
- pořízením nebo vytvořením, včetně výstavby, nemovitosti;
- získání práv k objektům intelektuálního vlastnictví;
- koupí akcií, získáním podílu v základním jmění právnické osoby;
- na bázi koncese;
- jiným způsobem, který běloruská legislativa nezakazuje.

Součinnost investorům

Investorům mohou být v orientaci na běloruském trhu kromě *Národní agentury pro investice a privatizaci Běloruska* nápomocni tzv. *Investiční agenti* nabízející součinnost po dobu realizace projektu, včetně právní pomoci (uzavření investiční dohody, vypracování business plánu apod.).

- [Ministerstvo ekonomiky Běloruska](#), odpovědné za státní investiční politiku
- [Národní agentura pro investice a privatizaci Běloruska](#), pověřená přílivem investic
-

[Přehled investičních agentů](#)

- [Konzultační rada pro zahraniční investice při Radě ministrů Republiky Bělorusko](#)

Garance investic

V souladu se zákonem „O investicích“ je investorovi garantováno:

- ochrana před znárodněním nebo zabavením bez náhrady;
- volný převod této náhrady mimo Bělorusko;
- právo investora, jehož majetek byl zabaven, požadovat od soudu vrácení zbylého majetku, pokud důvody pro zabavení pominuly;
- volný převod zisku (příjmů) mimo Bělorusko získaných na základě investice.

Bělorusko má podepsáno více jak 60 bilaterálních a mnohostranných dohod o ochraně investic, včetně ČR. Na národní úrovni otázky ochrany práv investorů řeší *Investiční kodex Běloruska*. Investorovi je garantováno volné nakládání s příjmem z investice, včetně jejího převodu (po zaplacení všech daní a poplatků) mimo Bělorusko. Investice nemohou být nacionalizovány bez odpovídající kompenzace. Na základě nařízení vlády z února 2012, odpovědnou institucí za dosažení mimosoudních řešení investičních sporů bylo jmenováno Ministerstvo ekonomiky Běloruska.

Bělorusko je rovněž signatářem *Washingtonské úmluvy* o řešení sporů z investic mezi státy a občany druhých států (ICSID) a *Soulské úmluvy* o mnohostranné agentuře pro investiční záruky (MIGA).

- [Mezinárodní centrum pro urovnávání investičních sporů](#) (ICSID)
- [Mnohostranná agentura pro investiční záruky](#) (MIGA)
- [Zákon o investicích](#)

Investiční smlouva

Při realizaci investičních projektů mimořádného významu pro státní hospodářství může být mezi zahraničním investorem a Běloruskou republikou uzavřena *investiční smlouva*, která investorovi přináší mj. řadu pobídek a osvobození.

Účastníkem investiční smlouvy za Bělorusko vystupuje republikový orgán státní správy nebo státní organizace určená v souladu s platnou legislativou.

3. Vztahy země s EU

Bělorusko se vnímá geograficky, historicky i kulturně jako součást Evropy a přináší dle svých slov posílení evropské bezpečnosti. Staví se do role důvěryhodného obchodního a dopravního partnera EU i Ruské federace. EU je pro Bělorusko po RF druhým největším obchodním partnerem a za posledních deset let se obchodní výměna více než zdesetinásobila. Klíčovou výzvou a zadáním Běloruska pro vztahy s členskými státy EU je přilákání přímých zahraničních investic. Bělorusko usiluje o zahájení jednání o nové základní smlouvě s EU, která by nastavila parametry vztahů. Od r. 2016 se uskutečnilo již pět schůzek koordinační skupiny EU-Bělorusko.

Bělorusko je součástí Evropské politiky sousedství (European Neighbourhood Policy; ENP) a v r. 2009 se EU dohodla s Běloruskem, že přistoupí k politice Východního partnerství, ale běloruské zapojení je dosud omezené na multilaterální část. EU s Běloruskem charakterizuje svou politiku jako kritické zapojování, kde se vztahy opírají o dialog o dodržování lidských práv, demokracie a vlády práva. EU si přeje Bělorusku pomoci dodržovat jeho mezinárodní závazky v této oblasti. Po osvobození politických vězňů v srpnu 2015 EU schválila na začátku roku 2016 opuštění sankčního režimu (vízové restrikce, zmrazení účtů a cílené ekonomické sankce) a obnovení sektorového dialogu v rámci ENP a multilaterální části Východního partnerství. Malá část sankcí zůstala potvrzena v únoru 2018.

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

EU je v Bělorusku zastoupena Delegací Evropské unie v Minsku

Delegation of the European Union to Belarus

Vedoucí delegace: paní Andrea Wiktorin Adresa: 34A/2 Engels Street, 220030 Minsk, Republic of Belarus

Telefon: +375 (17) 328 66 13 Email: delegation-belarus@eeas.europa.eu

https://eeas.europa.eu/delegations/belarus_en

3.2 Obchodní vztahy země s EU

EU je pro Bělorusko druhým nejvýznamnějším partnerem po Rusku. Obchodní a hospodářské vztahy mezi EU a Běloruskem se řídí Dohodou o obchodu a spolupráci podepsanou v roce 1989 (ratifikace Dohody o partnerství a spolupráci je od roku 1997 zmrazena). Tato dohoda zakotvuje doložku nejvyšších výhod, ale nepředpokládá běloruskou regulační aproximaci k nejdůležitějším obchodním acquis Evropské unie. Bělorusko zažádalo o členství ve WTO v roce 1993, žádost zatím nebyla akceptována. Podle statistických údajů vzájemně výhodné obchody mezi Běloruskem a zeměmi EU jsou s Německem, Velkou Británií, Polskem, Holandskem, Litvou, Itálií a dalšími.

Obrat zahraničního obchodu s EU v roce 2017 oproti roku 2016 vzrostl o 30,3 % na 14,5 mld. USD (23% celkového obratu Běloruska). Vývoz vzrostl o 39,8% na 7,9 mld. USD (cca 26,9% běloruského vývozu), dovoz z EU vzrostl o 20,6% na 6,6 mld. USD (cca 19,5% dovozu). Kladné saldo činilo 1,2 mld. USD. Období leden-březen 2018: obrat s EU vzrostl o 50,3% oproti

---

stejnému období 2016 na 4,4 mld. USD (26,1 % celkového obratu Běloruska); vývoz do EU vzrostl o 69,5% na 2,7 mld. USD; dovoz z EU činil 1,7 mld. USD (+26,7% oproti stejnému období 2016); Kladné saldo činilo 1,1 mld. USD.

Bělorusko vyvází do EU zejména paliva, dále v nižších objemech některé chemické produkty, zemědělské výrobky, průmyslovou techniku a textil. Z EU pak dováží hlavně stroje, dopravní prostředky a chemické produkty.

V poslední době EU a Bělorusko zvyšují diplomatické aktivity. Předmětem posledního zasedání Koordinační skupiny EU-Bělorusko bylo mimo jiné široké spektrum témat včetně obchodu, celních záležitostí, dopravy, životního prostředí, energetiky a zemědělství.

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

V roce 2014 přijala EU orientační program pro Bělorusko na léta 2014 - 2017, který poskytuje finanční prostředky na projekty a činnosti v oblasti sociální politiky, životního prostředí a regionálního rozvoje. V nových programech regionální a pohraniční spolupráce EU v rámci evropského nástroje pro sousedství (ENI) pro období 2014 – 2020 má Bělorusko přístup ke 14 nástrojům a 16 vnitřním programům EU – zejména v oblasti pohraniční spolupráce, ochrany životního prostředí, energetiky, vzdělávání a dopravy. Bělorusko se např. účastní programu mobility studentů a učitelů Erasmus+, pro vědce Horizont 2020, programu mobility pro mladé profesionály (MOST) a instrumentu pro technickou asistenci a informační výměnu (TAIEX). V roce 2016 EU zdvojnásobila balíček bilaterální pomoci Běloruska v oblasti podpory rozvoje soukromého sektoru a posilování institucí. EU podporuje rovněž rozvoj občanské společnosti.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

V návaznosti na zlepšení stavu běloruské ekonomiky za rok 2017 náš vzájemný obchod po třech letech propadu zaznamenal růst 6,4% na 347,1 mil. USD. Český export meziročně narostl o 16,8 % na 225,5 mil. USD (zejména díky vývozu strojů a osobních automobilů, telefonních přístrojů a léků); dovoz poklesl o 8,7 % na 121,6 mil. USD (pokles dovozu ropných výrobků o 73,7%, především minerálních olejů). Z ČR se za uvedené období nejvíce prodávala osobní vozidla a jejich díly, elektrické přístroje, stroje a zařízení užívané v energetickém průmyslu, kovové výrobky, telefonní přístroje a léky. Ve struktuře dovozu převládaly lana a kabely ze železa nebo oceli bez elektrické izolace, dráty z nelegované oceli, draselná hnojiva a ropné produkty. České investice ke dni 1.1.2018 činí 125,9 mil. USD, kde přímé investice tvoří cca 45% (meziroční nárůst o 10 mil. USD). Jedná se o společné investiční projekty ve zpracování kovů, energetice, petrochemii, strojírenství, zemědělství a potravinářství.

BY představovalo v roce 2017 (měřeno objemem zbožíové výměny) 50. největší trh, na který směřuje český vývoz. ČR byla pro BY v loňském roce 15. největším dovozcem, v žebříčku importérů zaujala 26. místo. Podle obratu vzájemného obchodu 17. nejdůležitější partner pro BY.

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Zahraniční obchod zbožím ČR - Bělorusko za posledních 5 let v tis. USD/CZK

	Vývoz z ČR			Dovoz do ČR			Obrat			Saldo
	USD	Index	CZK	USD	Index	CZK	USD	Index	CZK	USD
2013	485 117	120,6	9 491 305	124 409	56,1	2 434 064	609 526	97,7	11 925 369	360 708
2014	414 975	85,5	8 609 080	160 320	128,9	3 326 002	575 295	94,4	11 935 082	254 655
2015	255 397	61,5	6 282 758	157 886	98,5	3 883 990	413 283	71,8	10 166 748	97 511
2016	192 815	75,5	4 710 849	132 833	84,1	3 245 376	325 648	78,8	7 956 225	59 982
2017	225 588	110,4	5 202 050	121 767	91,3	2 823 129	347 264	106,4	8 025 179	103 912

Zdroj: MPO ČR

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Nejvýznamější položky českého **vývozu**:

- osobní automobily
- stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
- chemikálie
- zařízení k automat. zpracování dat
- stroje a přepravní zařízení
- čerpadla a dopravníky na kapaliny
- zařízení pro průmyslová odvětví
- kohouty, ventily aj. armatury
- kotle, zařízení k ohřevu a chlazení
- stroje točivé elektrické

Nejvýznamější položky českého **dovozu**:

- hnojiva minerální chemická dusíkatá a draselná
- drátěné pletivo
- dřevo (hrubě hraněné)
- výrobky z asfaltu nebo podobných materiálů
- dráty železné, ocelové
- minerální paliva a mazadla
- konstrukce včetně částí ze železa, oceli
- oleje z nerostů živičných
- komponenty k rozvodu elektrické energie
- textilní příze

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Z dostupných údajů vyplývá, že český vývoz služeb dosáhl v roce 2017 podle běloruských statistik 94,7 mil. USD (meziroční nárůst o 31,7%), běloruský vývoz dosáhl 79,0 mil. USD (v porovnání s rokem 2016 - nárůst o 76%, zejména díky IT). Kladné saldo bylo ve prospěch Běloruska ve výši 63,3 mil. USD. Na české straně dominovaly stavební a finanční služby, na běloruské straně dopravní služby a služby v oblasti IT a telekomunikace .

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

České firmy vyjadřují vážný zájem podílet se na procesu modernizace a restrukturalizace běloruské ekonomiky: zajištění energetické bezpečnosti (diverzifikace zásobovacích tras), diverzifikace obchodu od jednostranné orientace na trh EU, diverzifikace přílišné orientace některých segmentů exportu na Rusko. V současné době je v Bělorusku zaregistrováno 200 společných česko-běloruských podniků a podniků s českým kapitálem. Deset z nich podniká v rámci Svobodných ekonomických zón. Další české firmy působí v Bělorusku prostřednictvím svých zastoupení nebo oficiálních distributorů.

Mezi řadou oborů, ve kterých se české firmy v Bělorusku realizují, jsou významné např. podíly na výstavbě logistických

skladů, zabezpečovací a modernizační systémy na železnici, výstavby farem pro chov skotu, dodávky systémů pro vodní elektrárny, modernizace rafinérie, realizace výstavby továrny na výrobu papíru a další.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Smluvní základna mezi oběma státy

- Konzulární úmluva mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik, Moskva, 27. dubna 1972 (datum vstupu v platnost se ověřuje);
- Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních, Moskva, 12. srpna 1982 (platnost od 4. června 1983);
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o mezinárodní silniční dopravě, Budapešť, 29. května 1996 (platnost od 16. srpna 1996);
- Smlouva mezi Českou republikou a Běloruskou republikou o vzájemném řešení otázek spojených s umístěním diplomatických zastoupení, Praha, 11. září 1997;
- Dohoda mezi Českou republikou a Běloruskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, Praha, 14. října 1996 (platnost od 9. dubna 1998);
- Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, Praha, 14. října 1996 (platnost od 15. dubna 1998);
- Dohoda mezi Ministerstvem zdravotnictví České republiky a Ministerstvem zdravotnictví Běloruské republiky o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy, Praha, 7. prosince 1998 (platnost od 7. prosince 1998);
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o leteckých službách, Praha, 5. května 1999 (platnost od 12. listopadu 1999);
- Protokol o spolupráci mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Běloruské republiky, Praha, 22. června 1999 (platnost od 22. června 1999);
- Protokol mezi Českou republikou a Běloruskou republikou o úpravě právního nástupnictví ohledně mezinárodních smluv mezi bývalou Českou a Slovenskou Federativní Republikou a bývalým Svazem sovětských socialistických republik, Minsk, 17. května 2001 (platnost od 25. listopadu 2002);
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o spolupráci a vzájemné pomoci v celních otázkách, Minsk, 26. dubna 2002 (platnost od 8. února 2006);
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci, Minsk, 22. ledna 2009 (platnost od 13. května 2009);
- Protokol ke Smlouvě mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, Minsk, 11. srpna 2010 (platnost 31. května 2011);
- Program vědeckotechnické spolupráce mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Státním výborem pro vědu a technologie Běloruské republiky, Minsk, 16. listopadu 2011 (platnost od 16. listopadu 2011);
- Dohoda mezi Ministerstvem zemědělství ČR a Ministerstvem lesního hospodářství Běloruské republiky o spolupráci v oblasti lesnictví, Praha, 15. listopadu 2012 (platnost od 15. listopadu 2012);
- Smlouva mezi Českou republikou a Běloruskou republikou o důchodovém zabezpečení, Minsk, 14. března 2018 (smlouva předložena sněmovně dne 30. 4. 2018; očekává se souhlas k ratifikaci).

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Zahraniční rozvojovou spolupráci ve vztahu k Bělorusku provádí MZV ČR formou tzv. malých lokálních projektů, což jsou nižší jednotky projektů do 500 tis. Kč každý. ČR pomáhá rovněž v rozvoji občanské společnosti a řešení vybraných společenských problémů v rámci projektů spolufinancovaných EU nebo samostatně prostřednictvím transformační

---

spolupráce v projektech podávaných českými subjekty působícími v Bělorusku. Bělorusko je jednou ze zemí, které vláda ČR poskytuje prostřednictvím MŠMT cca 5 stipendií ročně ke studiu na veřejných vysokých školách v ČR.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

- -Petrochemický průmysl
- -Komponenty pro energetiku a energetické strojírenství (podíl na modernizaci)
- -Strojírenská produkce (dodávky technologických celků)
- -Dopravní infrastruktura
- -Agrární /potravinářství

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Příležitosti v Bělorusku - investice do rozvoje dopravní infrastruktury, městské infrastruktury, do petrochemického průmyslu anebo modernizace stávajících elektráren a rozvodné sítě, energetické strojírenství (dodávání investičních celků), dodávky komponentů pro následnou výrobu běloruské strojírenské produkce a agrární sektor.

Výše uvedené sektorové příležitosti směřují k státním (v některých případech strategickým) podnikům Běloruska. Tyto klíčové podniky (ze 70%) kontroluje stát (přítok valut), který je také preferuje finančně. Dalším faktorem, je silná proexportní orientovanost Běloruska a široký rozsah průmyslové výroby. Orientace ze strany ČR na dodávky technologických celků a modernizaci běloruských průmyslových závodů zvyšuje přidanou hodnotu vzhledem k tomu, že v Bělorusku je „česká značka“ v některých oborech dobře etablovaná, což je v podmínkách této země značná výhoda. ČR má v současnosti i vysoký podíl tzv. investičního dovozu – strojů a technologií. Investoři z České republiky by se primárně mohli soustředit na obory, které generují běloruské ekonomice významné valutové příjmy, z tohoto pohledu se jedná následující obory:

Energetický průmysl

Růst energetické nezávislosti a diverzifikace dodavatelů je strategickým cílem pro běloruskou vládu v nadcházejících letech, pokud se jedná o rozvoj energetického potencialu země do roku 2020. Bělorusko plánuje v nadcházejících letech snížit podíl Ruska ve svých dovozech energie z 90 % na 70 %. Dokončením výstavby jaderné elektrárny v roce 2019 běloruská vláda plánuje snížit podíl plynu na výrobě elektrické a tepelné energie (ze současných 90 % na 50 %) a prosadit se jako exportér elektrické energie v regionu. Napomoci by měla i snaha více využívat domácích (vč. obnovitelných) zdrojů energie. Klíčovým slovem se stává tzv. zelená energetika. Snaha o větší energetickou soběstačnost a absence vlastního energetického strojírenství představuje šanci pro české firmy v oblasti dodávek zařízení pro vodní a větrné elektrárny. Zvyšuje se poptávka po energeticky efektivních a úsporných technologiích, zejména v komunálním sektoru (potenciál u dodávek elektrických kotelen a rezervních energetických zdrojů, malých kotelen na místní suroviny - biomasa, rašelina). V tomto vysoce konkurenčním prostředí je však třeba mít vždy na paměti i sílu zahraniční konkurence, zejm. z Itálie a Německa.

Strojírenský průmysl

Česká republika by se měla primárně soustředit na obory, které generují běloruské ekonomice významné valutové příjmy, z tohoto pohledu se jedná o petrochemický průmysl - běloruské státní podniky v oblasti těžby, zpracování surovin (ropa, plyn), distributory ropy a podniky chemického průmyslu. Strojírenská produkce, tzn. dodávky technologických celků a modernizace průmyslových závodů - zde jsou příležitosti pro české dodavatele znásobené jejich dobrou pověstí. Jedinečnou šancí pro české strojírenské podniky představuje i projekt plošné modernizace klíčového běloruského výrobce zemědělské techniky „MTZ - Holding“.

Zemědělský a potravinářský průmysl

Významnou prioritou běloruské vlády je podpora zemědělství a potravinářského průmyslu (vzrostl v roce 2017 o 4,1%). V agrárním sektoru se jedná o zaměření na výstavbu, resp. rekonstrukci farem, vepřinů a modernizaci zpracovatelského

průmyslu (v mlékárenství, masném a cukrovarnickém průmyslu, pěstování řepky). Zejména chov zvířat (farmy, vepřiny) a následná produkce vepřového masa patří v současnosti mezi priority vládní politiky v souvislosti s nenaplněností ruského trhu po zavedení sankcí, kam směřuje více jak 97 % běloruského vývozu masa a masné produkce. Investice mají směřovat zejména do zařízení na výrobu klobás, ale i do skladovacích prostorů a chladících kompresorových zařízení. Živočišná výroba a na ni navazující zpracovatelský průmysl patří ke stěžejním perspektivním oborům, které jsou běloruským státem finančně podporovány. Příznivá situace se však může změnit s ohledem na mimořádně nízkou geografickou diverzifikaci dodávek základních druhů zboží, kdy prakticky u všech skupin zboží dominuje Rusko, které v současné době aktivně provádí politiku substituce dovozu potravin.

Železniční a kolejová doprava

V dopravní infrastruktuře, která souvisí i s běloruským vládním Programem rozvoje logistického systému země, je příležitost v nabídce kolejové techniky (komponentů, tj. podvozky, kola, generátory, sedací soupravy apod.). Dovoz může být z běloruské strany podmíněn částečnou lokalizací výroby. Bělorusko si již nyní osvojuje vlastní výrobu podvozků a dalších komponentů, tudíž se bude prostor pro české exportéry zřejmě zužovat.

Aktuální sektorové příležitosti pro Bělorusko

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

Mezinárodní výstavy pořádané v Bělorusku v roce 2018

Bližší informace ke všem uvedeným akcím:

MINSKEXPO

ul. Timirjazeva 65, 220035 Minsk

Web: <http://minskexpo.com/>

E-mail: minskexpo@solo.by

Telefon : +375-17 226-90-84, fax: +375-17 226-99-36

BELINTEREXPO

Adresa: Komunistická ul. č. 11, 220029 Minsk

Web: www.belinterexpo.by

E-mail: mail@belinterexpo.by

Telefon/fax: +375/17 290 72 52, +375/17 290 72 55, +375/17 290 72 57

EXPOFORUM

Adresa: ul. Prytyckého 91, kancelář 432, 220140 Minsk

Web: <http://www.expoforum.by>

E-mail: expo@expoforum.by

Telefon : +375 (17) 314 34 30

BELEXPO

Adresa: Komunistická ul. č. 11, 220029 Minsk

Web: <http://www.belexpo.by>

E-mail: office@belexpo.by

Telefon : (+375 17) 334 59 98

Fax: (+375 17) 334 70 05

ZAO Technika a komunikace

Adresa: ul. Zamkovaja 27, kancelář 3, 220004 Minsk

Web: <http://www.tc.by/>

E-mail: office@tc.by

Telefon : + 375 (17) 3060606, 2269014

Fax: + 375 (17) 2033386

Vzdělání a kariéra; Výukové technologie (15. – 17. února 2018) Minsk, třída Pobeditelej

4. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2606 Mezinárodní specializovaný veletrh vzdělávacích služeb a programů středního a vyššího školství, jazykových kurzů, informačních technologií a vzdělávacího turismu. Informační technologie ve výuce, vzdělávací počítačové programy, dálkové vzdělávání a e-learning, vybavení a literatura, internetové portály. Pořadatel: **EXPOFORUM**.

BELLEGRAMŠ (21. - 23. února 2018) Minsk, ul. Taškentskaja 19. <http://minskexpo.com/bellegmash> Mezinárodní specializovaná výstava lehkého průmyslu. Stroje a zařízení na zpracování přírodních a umělých vláken, tkalcovské zařízení, šicí a pletací stroje, zařízení na výrobu oblečení, obuvi, koženého zboží aj. Specializované výstavy: **Všechno pro šití; Obuv, oblečení, textil; Čistírna a prádelna; Čistota a hygiena; Pracovní oblečení, bezpečnost a ochrana práce**. Pořadatel: **MINSKEXPO, BELINTEREXPO**.

Automatizace a elektronika (28. února – 02. března 2018) Minsk, třída Pobeditelej 20.

<http://automation.minskexpo.com/> Mezinárodní specializované výstavy: **Automatizace a elektronika** (technické součástky, automatické, kontrolní a řídicí systémy. IT, elektronika, materiály a vybavení); **Elektrotechnika, světla** (elektrotechnické stroje a aparáty na výrobu energie, vysokonapěťová zařízení, osvětlení). Pořadatel: **MINSKEXPO, BELINTEREXPO**.

Lov a rybolov. Jaro (28. února – 3. března 2018) agro městečko Ščomyslica

28. <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/okhota-i-rybolovstvo-vesna-2018/> Mezinárodní specializovaná výstava – veletrh. Lovecké zbraně a střelivo, nářadí, lodě, turistické a sportovní potřeby, hotelový servis, stromy a keře, houby, jahody, med, odborná literatura. Pořadatel: **BELEXPO**.

Nejlepší dárek (5. – 7. března 2018) Minsk, třída Pobeditelej

4. <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/luchshiy-podarok2018/> Mezinárodní výstava – veletrh suvenýrů a dárků. Pořadatel: **BELEXPO**.

Svět dětství (15. – 17. března 2018) Minsk, třída Pobeditelej

14. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2774 Specializovaná výstava – veletrh pro maminky a děti. Hračky a hry, oblečení a obuv, knihy, zboží a služby pro dětské zdraví, výtvarné kroužky a sportovní kluby, potraviny, nábytek, aktivity pro děti, programy a projekty sociální podpory rodin a dětí. Pořadatel: **BELEXPO**.

BUDEXPO (21. – 24. března 2018) agro městečko Ščomyslica

28. http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/budexpo_2018/ Mezinárodní specializovaná výstava. Moderní stavební materiály, technologie a zařízení, zásobování vodou, topení, osvětlení aj. Pořadatel: **BELEXPO**.

BelarusMedica (27. – 30. března 2018) Minsk, třída Pobeditelej 20/2. <http://www.tc.by/exhibitions/BelarusMedica2018/>

Mezinárodní specializovaná výstava výrobků, techniky a technologií ve všech odvětvích zdravotnictví. V roce 2016 se výstavy zúčastnilo více než 200 vystavovatelů z 14 zemí, mezi nimiž jsou světoví lídři ve výrobě léčiv a zdravotní techniky. Pořadatel: **ZAO Technika a komunikace**.

BelTexIndustry (28. – 30. března 2018) agro městečko Ščomyslica

28. <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/beltexindustry-vesna-2018/> Mezinárodní specializovaná výstava – veletrh na velkoobchodní prodej zboží lehkého a textilního průmyslu. Obuv, textil, oblečení, doplňky, kožené zboží, bytový textil. Zařízení a stroje na výrobu textilní a kožené produkce a obuvi. Pořadatel: **BELEXPO**.

Voda a teplo (3. – 6. dubna 2018) Minsk, třída Pobeditelej

20/2. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2582 Mezinárodní výstava zaměřená na vše okolo vody: topení, čerpadla a bazény, potrubí a armatura, klimatizace a ventilace, zelené technologie, Smart Home. Specializovaný salón **Lázně a sauny**. Pořadatel: **EXPOFORUM**.

Rekreace (4. – 7. dubna 2018) Minsk, třída Pobeditelej

14. http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/otdykh_2018/ Mezinárodní jarní výstava – veletrh služeb v cestovním ruchu. Dovolená, služební cesty, plavby, dopravní služby, sportovní potřeby, pojištění, hotelový servis. Pořadatel: **BELEXPO**.

Strojírenství (10. – 13. dubna 2018) Minsk, třída Pobeditelej 20/2. <http://minskexpo.com/mashinostroenie> Mezinárodní výstavy a salóny zaměřené na poslední výtobytky ve **strojírenství**: **Strojírenství**; **Svařování – řezání** (zařízení, materiály, technologické postupy při svařování, kontrolní zařízení); **Ochrana před korozi** (metody a přístroje monitoringu a diagnostiky; zařízení, materiály a technologie antikorozi ochrany); **LITMETEXPO** (výroba a obrábění kovů). Pořadatel: **MINSKEXPO, BELINTEREXPO**.

HoReCa. RetailTech (18. – 20. dubna 2018) Minsk, třída Pobeditelej

20/2. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2611 Specializovaná výstava zaměřená na tendence rozvoje a technologie v pohostinství. Restaurace, potraviny a nápoje, RetailTech, hotely. Pořadatel: **EXPOFORUM**.

Běloruský stavební týden (19. – 21. dubna 2018) Minsk, třída Pobeditelej

20/2. <http://bsn.minskexpo.com/> Mezinárodní specializované výstavy. Stavební technika a materiály, projektování aj. Specializované výstavy: **Zařízení pro stavební a těžební průmysl**; **BELKOMMUNTECH** (topení, zásobování plynem, energeticky úsporné zařízení a technologie, zásobování vodou, ventilace a klimatizace, elektrické sítě, osvětlení, komunální a provozní služby, hromadná doprava); specializované výstavy **Dřevostavby a zahradní domky**. **Krajina. Interiér; Květiny. Semena. Zahrada**. Pořadatel: **MINSKEXPO, BELINTEREXPO**.

Action Expo (20. – 22. dubna 2018) agro městečko Ščomyslica

28. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2730 Interaktivní výstava věnovaná aktivnímu odpočinku. Pořadatel: **EXPOFORUM**

Nábytek a interiér (27. – 29. dubna 2018) Minsk, třída Pobeditelej

20/2. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2609 Mezinárodní specializovaná výstava. Nábytek, kuchyň, inovační materiály, vybavení, zařízení a nástroje pro výrobu nábytku, textil, osvětlení, nádobí, opravy bytu. Pořadatel: **EXPOFORUM**.

Média v Bělorusku (3. –5. května 2018) Minsk, třída Pobeditelej

14. http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/smi-v-belarusi_2018/ Mezinárodní specializovaná výstava. Tištěná a elektronická média, zpravodajské agentury, internetové služby, nakladatelství aj. Pořadatel: **BELEXPO**.

TIBO (15. – 18. května 2018) Minsk, třída Pobeditelej 111. <http://www.tc.by/exhibitions/tibo/> Mezinárodní specializované fórum. Jedna z největších IT-výstav v SNS a Pobaltí: telekomunikace, informační a bankovní technologie. Fórum každoročně přitahuje pozornost předních běloruských a zahraničních výrobců telekomunikačních zařízení, počítačů a softwaru, bezpečnostních systémů, poskytovatelů služeb. Pořadatel: **ZAO Technika a komunikace**.

LESDREVTECH (23. – 25. května 2018) agro městečko Ščomyslica

28. http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/lesdrevtekh_2018/ Mezinárodní specializovaná výstava. Stroje, zařízení a technologie pro lesnictví a těžbu dřeva. Technologie a zařízení pro zpracování dřevěného odpadu a využití místních paliv, dřevostavby. Pořadatel: **BELEXPO**.

Chemistry, Oil and Gas (29. května – 01. června 2018) Minsk, třída Pobeditelej

20/2 <http://www.tc.by/exhibitions/cog/> Mezinárodní specializovaná výstava. Suroviny, zařízení a technologie pro chemický průmysl. Pořadatel: **ZAO Technika a komunikace**.

Běloruské průmyslové fórum (29. května – 1. června 2018) Minsk, třída Pobeditelej

20/2. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2636 Mezinárodní výstavní projekt. V rámci akce proběhnou: Mezinárodní výstava **TechInnoProm: Technologie a inovace v průmyslu; PROFSVARKA - profesionální svařování; PLASTECH** - specializovaná výstava polymerních materiálů a technologií; **Chemie. Ropa a plyn**. Pořadatel: **EXPOFORUM** pod záštitou Vlády Běloruské republiky.

BELAGRO (5. – 9. června 2018) agro městečko Ščomyslica 28. <http://belagro.minskexpo.com/> Běloruský týden zemědělského průmyslu. Specializované výstavy: **BELAGRO** (mezinárodní výstava zemědělského vybavení a produkce, technologií, agrochemie, včelařství, potravinářského a veterinárního odvětví). V rámci výstavy bude připraven salón „**Bioplyn 2017**“; **BELFERMA** (mezinárodní výstava zemědělského vybavení a produkce, technologií, agrochemie, potravinářského a veterinárního odvětví); **BELPRODUKT** (mezinárodní výstava potravinářské produkce a zařízení);

PRODMAŠ.CHOLOD.UPAK (mezinárodní výstava zařízení a technologií pro potravinářský průmysl, chladicích a balicích zařízení, technologií a materiálů). Pořadatel: **MINSKEXPO, BELINTEREXPO, BELEXPO**.

Pro naše děti; Ahoj, školo! (25. – 28. srpna 2018) Minsk, třída Pobeditelej

4 <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/nashim-detyam-2018/> Mezinárodní specializované výstavy – veletrhy. Zboží pro těhotné ženy a kojící matky, zboží a služby pro děti, oblečení a obuv pro děti a mládež, potraviny, vzdělávací a rozvojové hračky a hry, dětský nábytek, dětské umělecké kroužky a sport. Veletrh školních potřeb. Pořadatel: **BELEXPO**.

BUDPRAGRES (4. – 7. září 2018) Minsk, ul. Pobeditelej 20/2. <http://budpragres.minskexpo.com/> Výstava materiálů, technologií, techniky, vybavení, výroby, architektury, projektování, speciálních oděvů a úspory energie a zdrojů, bezpečnostních systémů. V rámci výstavy budou uspořádány: Specializovaná výstava **Květiny. Semena**.

Zahrada (zemědělská technika a technologie, šlechtění a semenářství, hnojiva, skleníky, pokojové rostliny, zahradní a krajinný design. Salón **Stavební technika**; Salón **Dveře a zámky**. Pořadatel: **MINSKEXPO**.

NÁBYTEK (12. – 15. září 2018) Minsk, ul. Pobeditelej

20/2. <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/mebel-2018/> Mezinárodní specializovaná výstava –

---

veletrh. Nábytek, materiály, příslušenství a náhradní díly, osvětlení, design. Pořadatel: **BELEXPO**.

Lov a rybolov. Podzim (20. – 22. září 2018) agro městečko Ščomyslica 28. Mezinárodní specializovaná výstava – veletrh. Lovecké zbraně a střelivo, nářadí, lodě, turistické a sportovní potřeby, hotelový servis, stromy a keře, houby, jahody, med, odborná literatura. Pořadatel: **BELEXPO**.

Zpracování dřeva (25. – 28. září 2018) Minsk, ul. Pobeditelej 20/2. <http://woodworking.minskexpo.com/> Mezinárodní stavební výstava vybavení a technologie nábytkového a dřevozpracujícího průmyslu. Specializovaný salón **Bioenergetika** (biopaliva, obnovitelné zdroje energie); Specializovaný salón **Nábytkové příslušenství, doplňky, materiály**. Pořadatel: **MINSKEXPO**.

TOURBUSINESS (26. - 28. září 2018) Minsk, ul. Pobeditelej 14. <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/turbiznes-2018/> Mezinárodní výstava cestovního ruchu. Cestovní ruch, pojištění, dopravní služby. Pořadatel: **BELEXPO**.

BelTexIndustry (2. – 5. října 2018) agro městečko Ščomyslica 28. <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/beltexindustry-2018/> Mezinárodní specializovaná výstava – veletrh na velkoobchodní prodej zboží lehkého a textilního průmyslu. Obuv, textil, oblečení, doplňky, kožené zboží, bytový textil. Zařízení a stroje na výrobu textilní a kožené produkce a obuvi. Pořadatel: **BELEXPO**.

Belarusian Transport Week (2. – 4. října 2018) Minsk, ul. Pobeditelej 20/2. <http://www.tc.by/exhibitions/transport2018/> Mezinárodní specializovaná výstava v rámci Běloruského týdne dopravy. Výstavy se účastní zahraniční dopravní a logistická centra, výrobci a prodejci automobilů, dodavatelé vybavení pro logistická centra, pojišťovny. Pořadatel: **ZAO Technika a komunikace**.

Medicína a zdraví (3. - 5. října 2018) <http://minskexpo.com/medicina-i-zdorove> Mezinárodní specializovaná výstava. Lékařská technika a zařízení, diagnostika, laboratorní medicína, zdravotnický nábytek, farmaceutické výrobky, rehabilitace, zubařství, zdravotnické služby. Specializované salóny: **Medicína katastrof; Oční optika; Zdravotní a ozdravná turistika; SPA&Wellness; Zdravá výživa; Sport a zdraví; Krása a zdraví** (služby kosmetických salónů a klinik estetické medicíny, dekorativní a léčebná kosmetika, zdravá výživa). Pořadatel: **MINSKEXPO**

Energy Expo (9. – 12. října 2018) Minsk, ul. Pobeditelej 20/2. <http://www.tc.by/exhibitions/energyexpo/> Výstavy v rámci 23. Běloruského energetického a ekologického fóra: Mezinárodní specializovaná výstava **Energetika. Ekologie. Úspora energie. Elektro**; specializovaná výstava **Oil&Gas Technologies**; Mezinárodní specializovaná výstava **AtomExpo-Bělorusko**; Mezinárodní specializovaná výstava a konference **ExpoCity** věnovaná rozvoji měst; Specializovaná výstava **Vodní a vzdušní technologie**; Specializovaná výstava **ExpoLight** (osvětlovací zařízení). Pořadatel: **ZAO Technika a komunikace**.

Mateřství a dětství (12. – 14. října 2018) Minsk, třída Pobeditelej 14. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2774 Specializovaná výstava – veletrh pro maminky a děti. Hračky a hry, oblečení a obuv, knihy, výtvarné kroužky a sportovní kluby, potraviny, nábytek, aktivity pro děti. Pořadatel: **EXPOFORUM**.

KULTBYTKHOZTOVARY (16. – 19. října 2018) <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/kultbytkhoztovary-2018/> Mezinárodní specializovaná velkoobchodní výstava – veletrh zboží pro domácnost. Pořadatel: **BELEXPO**.

Stomatologie Běloruska (17. – 19. října 2018) Minsk, ul. Pobeditelej

14. <http://www.tc.by/exhibitions/belarusdent2018/> Mezinárodní specializovaná výstava v rámci Běloruského stomatologického fóra. Zařízení, materiály a technologie ve všech odvětvích zubařství. Pořadatel: **ZAO Technika a komunikace**.

PRODEXPO (23. – 26. října 2018) Minsk, ul. Pobeditelej

20/2. <http://www.belexpo.by/vystavki/predstoyashchie-vystavki/prodekspo-2018/> Velkoobchodní mezinárodní výstava - veletrh potravin a nápojů. Pořadatel: **BELEXPO**.

Silniční stavitelství; Autoservis. Mechanika. Autodíly (30. října – 1. listopadu

2018) <http://minskexpo.com/dorozhnoe-stroitelstvo> Mezinárodní specializované výstavy. Výstavba, opravy a údržba silnic a mostů, dopravní značení, světla a signalizace, bezpečnost, parkování, logistika, čerpací stanice. Autoservis, náhradní díly, pojištění, autoškoly. Pořadatel: **MINSKEXPO**.

MoneyFest (1. – 3. listopadu 2018) https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2535 Mezinárodní specializovaná výstava. Bankovníctví, pojišťování, leasing, Forex, mikrofinancování, důchod. Pořadatel: **EXPOFORUM**.

Game Expo Minsk (2. - 4. listopadu 2018) agro městečko Ščomyslitsa

28. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2776 Interaktivní výstava. Hry, fantastika, fantasy. Pořadatel: **EXPOFORUM**.

Inter Style (8. - 11. listopadu 2018) Minsk, ul. Pobeditelej

20/2. <http://www.tc.by/exhibitions/interstyle2018/> Mezinárodní specializovaná výstava zboží a služeb v oblasti krásy a zdraví. Parfémy, kosmetika, léčebná kosmetika, péče o pleť, tělo a vlasy, zařízení, nábytek a doplňky pro SPA centra, kadeřnictví, kosmetické salóny, solária, módní doplňky, bižuterie aj. Pořadatel: **ZAO Technika a komunikace**.

FOTOKRAFT (9. – 11. listopadu 2018) Minsk, ul. Kozlova

3. https://www.expoforum.by/exhibitions/?SECTION_ID=2797 Mezinárodní specializovaná výstava fotografických zařízení a technologií. Pořadatel: **EXPOFORUM**.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- není zcela totožné (lepší) s produkcí na místním trhu, ale vhodně může doplnit
- cena výrobku
- odpovídající design, potřeba apod.
- nápis, resp. návod v azbuce

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Stát pozitivně vnímá výstavbu moderních prodejen velkého formátu a zvyšování kultury prodeje zejména v regionech, na druhé straně však nelibě nese fakt, že dochází k likvidaci středních prodejních organizací a prodejců na tržištích.

Každý řetězec má své individuální požadavky ve vztahu k dodavateli, tak i jednotlivým výrobkům. Ty lze zobecnit do následujících požadavků: 1) výše marketingových nákladů /5- 15%/, 2) výše slevy pro řetězec /0-15%/, 3) splatnost zboží (*diktuje si řetězec*) /35-90 dní/, 4) plán podpůrných marketingových aktivit (slevy na zboží) /zpravidla měsíčně, podle typu zboží a sezónnosti/ a 5) doplňující slevy na zboží v rámci slevových akcí /15%/.

Jsou to dodavatelé, kteří primárně oslovují řetězce se svou nabídkou. Pouze velké sítě, které mají vlastní importní oddělení, samostatně vyhledávají výrobce ze zahraničí. Oslovení řetězce by mělo **začít z přípravy obchodní nabídky a sjednání si schůzky s produktovým manažerem**, případně vedoucím oddělení nákupu. V případě, že produktový manažer zaujme k nabídce negativní stanovisko, je vhodné oslovit vedoucího oddělení nákupu nebo obchodního ředitele (*je dosti problematické*). V případě exkluzivního zboží je možné nabízet zboží v průběhu roku, u nového výrobku mohou řetězce odložit jednání až ke konci roku, jelikož mají pro daný kalendářní rok stanovený rozvrh nákupů, který nepodléhá změnám. Některé sítě mohou nový výrobek vystavit do prodeje počátkem každého měsíce a v případě dobré prodejnosti uzavřou s dodavatelem okamžitě kontrakt. Přímé odběry ze zahraničí **jsou možné** (*existují importní oddělení s deklaranty*), ale je to otázka motivace pro síť. Podíl zahraničního zboží v sítích dosahuje v průměru 30-50%, nicméně ze strany státu dochází k intenzivnímu tlaku na řetězce, aby preferovaly domácí výrobce. Protekce státu (*řada potravinářských podniků je v jeho rukách*) se soustřeďuje zejména na pozice jako cukrářské výrobky, džusy a šťávy, pivo, masné a mléčné výrobky, alkohol, tabákové výrobky a další. Poměr potravinového a nepotravinového zboží v sítích dosahuje zhruba 60% ku 40%. Zboží je třeba certifikovat v souladu s běloruskou legislativou. V poslední době začínají řetězce praktikovat prodej zboží pod vlastní obchodní značkou.

Nejvýznamnější potravinářské sítě Běloruska

Název sítě / vlastník	Prodejních jednotek

Евроопт / ООО «Евроторг»	501
Корона / ООО «Табак-Инвест»	31
Алми / ЗАО «Юнифуд»	50
Рублевский / СООО «Белинтерпродукт»	72
Белкоопсоюз / Белорусский республиканский союз потребительских обществ	přes 2000 na venkově a v malých městech (prodej běloruského zboží od státních firem)

V zemi současně existují také státní obchody typu GUM (státní universální obchod), CUM (centrální universální obchod). Jejich prostřednictvím je realizován prodej převážně běloruské produkce, kdy je zákonem regulované složení sortimentu. Přednost má sortiment tuzemské výroby, který sice nedosahuje svými užitnými vlastnostmi ani designem, až na výjimky, evropské úrovně, ale prodává se za cenu, která je při koupěschopnosti obyvatelstva akceptovatelná.

Působení v zemi prostřednictvím místních zástupců pomáhá v mnoha případech v získávání aktuálních informací o možnostech trhu a řeší jeho bezprostřední kontakt se stávajícími i potenciálními partnery. Zástupce je však třeba vybírat pečlivě s ohledem na míru požadované profesionality.

Běloruská univerzální zbožíová burza

Příležitost pro prodej /nákup zboží v/z Bělorusku(a) nabízí *Běloruská univerzální zbožíová burza (BUTB)*, která vznikla na základě nařízení vlády č. 1719 z roku 2003 s cílem rozvíjet organizovaný trh burzovních komodit, formovat příznivé konkurenční prostředí pro obchodující strany, zabezpečovat transparentní cenotvorbu prostřednictvím veřejného obchodování. Spotové obchodování na BUTB probíhá striktně v souladu s burzovními pravidly a ve stanovených termínech. Na burze je obchodováno pouze to zboží, které se nachází v seznamu zboží, jenž je připuštěno k obchodování na burze a to ve 4 sekcích (kovy a výrobky z kovů, dřevo a výrobky ze dřeva, zemědělská produkce, sekce průmyslového a spotřebního zboží). Obchodní místa burzy se nachází v Minsku a oblastních centrech Běloruska (5), přičemž fungují současně díky automatizovanému systému obchodování. Nejpopulárnějším je však obchodování prostřednictvím internetu. Nejvíce obchodovaly se dřevem, kovy a zemědělskou produkcí. BUTB tak představuje další platformou pro navázání obchodních vztahů s Běloruskem. V květnu 2018 bylo při BUTB akreditováno 58 českých společností, které realizovaly transakce v celkové hodnotě přes 29 mil. dolarů. Do Čech se vyváželo převážně řezivo. Do Běloruska pak koks a uhlí.

[Běloruská univerzální zbožíová burza](#)

6.2 Dovození podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Dovození podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Běloruské hospodářské (podnikatelské) subjekty se při provádění zahraničního obchodu řídí především republikovým zákonem „[O státní regulaci zahraničně obchodní činnosti](#)“, nařízením prezidenta č. 178 ze dne 27.03.2008 „[O pořádku provádění a kontroly zahraničně obchodních operací](#)“ a nařízením prezidenta č. 57 ze dne 28.01.2006 „[O některých opatřeních na zdokonalení státní regulace zahraničně obchodní činnosti](#)“. Regulace zahraničního obchodu je rovněž

prováděna v souladu s nařízeními vlády.

Nařízení prezidenta [č. 347 ze dne 09.08.2011](#) byly vneseny změny v nařízení č. 178 ze dne 27.03.2008, které na jedné straně rozšiřují možnosti provádění obchodních operací, na druhé zpřísňuje některá pravidla. V bankách musí být registrovány kontrakty (včetně doplnění) v ekvivalentu 3 000 EUR a více. Platí, že obchod musí být uzavřen ve stanovených lhůtách a není umožněna předplatba (*jen ve výjimečných případech*).

V souladu s běloruskou legislativou musí být každá mezinárodní obchodní operace registrována v bance a platebně zúřadována, v případě běloruského exportu do 90 dní (v případě komisního prodeje 120 dní) po expedici zboží, u zahraničního dovozu do 60 dní od poukázání platby. Dne 26. září 2012 vstoupilo v platnost nařízení prezidenta č. 323 ze dne 23.07.2012 podle kterého účastníci zahraničního obchodu jsou povinni přejít na elektronickou deklaraci celních operací.

Celní úlevy

Celní úlevy nebo úplné osvobození od cel je možné v těchto případech: podnikání v rámci odpovídajících celních režimů, Svobodné ekonomické zóny nebo Vědecko technologické parky, podnikání v místech, na které se vztahují investiční pobídky, při dovozu strojů a zařízení jako vklad do základního kapitálu společnosti, při dovozu zařízení za účelem modernizace průmyslových podniků nebo mezinárodní akce se státním zájmem.

[Státní celní výbor Běloruska](#)

Nadnárodní úroveň

V souvislosti s procesem vytváření Celní unie (CU) a Jednotného hospodářského prostoru (JHP) mezi Běloruskem, Kazachstánem a Ruskou federací, docházelo a stále dochází k přijímání nadnárodních právních aktů ovlivňujících běloruskou národní legislativu.

Na institucionální úrovni je jediným stálým řídicím tělesem JHP Euroasijská hospodářská komise (EHK), která plně funguje od února 2012. Vyvinula se z původní Komise pro celní unii (KCU), která ukončila svou činnost. EHK je oproti KCU výrazně posílena pravomocemi. Veškerou legislativu k CU a JHK lze nalézt na stránkách Euroasijské hospodářské komise.

[Euroasijská hospodářská komise](#)

Obchodní režimy

Volné obchodní režimy

V současnosti má Bělorusko bilaterální dohody o volném obchodním režimu s těmito státy: Ázerbájdžánem, Arménií, Kyrgyzstánem, Tádžikistánem, Kazachstánem, Moldávií, Ruskem, Uzbekistánem, Turkmenistánem a Ukrajinou. Bělorusko je současně členem Dohody SNS o zóně volného obchodu, která byla podepsána 15. dubna 1994 (se změnami z 2. dubna 1999).

Dne 18. října 2011 byla podepsána Smlouva SNS o volném obchodu, která nahradí Dohodu SNS o volném obchodu z roku 1994 a bilaterální dohody. Daná dohoda je založená na pravidlech a principech WTO. Novou smlouvu podepsalo 8 zemí: Arménie, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Ukrajina.

Tarifní regulace CU. Na území CU je ustanoven Jednotný celní tarif (JCT) - jednotné dovozní celní sazbyplatné pro všechny tři země. Sazby JCT jsou uplatňovány v závislosti od původu dováženého zboží a podmínek jeho dovozu. Celní úlevy (nižší sazby) jsou uplatňovány vůči zboží dováženému z rozvojových a nejméně rozvinutých zemí, a dále vůči zemím s kterými má Bělorusko podepsány mezinárodní dohody do 01.01.2010. Zejména se jedná o Smlouvu o volném obchodu se zeměmi SNS.

Vývozní cla (např. na dřevo a jeho polotovary) jsou prozatím stanovována národní legislativou. Předpokládá se však, že i vývozní cla budou regulována na úrovni CU.

- [Přehled tarifních opatření Celní unie](#)
- [Jednotný celní tarif Celní unie BY, KZ, RF](#)
- [Odlišné celní tarify Běloruska od Jednotného celního tarifu CU](#)
- [Přehled zboží, vůči kterému země CU \(Bělorusko\) uplatňují/e tarifní kvóty v roce 2014 \(tarifní kvóty\)](#)
- [Přehled dovozních cel uplatňovaných Běloruskem \(CU\)](#)
- [Přehled vývozních cel uplatňovaných Běloruskem na národní úrovni](#)

Netarifní regulace CU

Na území CU jsou uplatňovány následující opatření netarifní regulace:

- zákaz vývozu;
- množstevní omezení vývozu nebo dovozu (kvóty);
- poskytnutí výhradního práva na vývoz nebo dovoz (v případě Běloruska se jedná o výhradní dovoz alkoholu, tabáku, ryb a mořských produktů);
- licence v oblasti zahraničního obchodu (k vývozu nebo dovozu zboží uvedeného v Jednotném přehledu zboží, ke kterému jsou přijímány zákazy nebo omezení účastníky CU ve vztahu ke třetím zemím je nutné získání příslušné licence. Licence vydaná orgány jednoho z členů CU jsou uznávány ostatními členy CU a mají platnost ve všech zemích CU. Licence mohou být jednorázové /s platností do 1 roku/, generální /do 1 roku/ nebo výlučné /doba platnosti je stanovena v každém konkrétním případě/. V Bělorusku tyto licence vydává Ministerstvo obchodu Běloruska,
- dohled nad vývozem a dovozem (zahrnuje certifikaci produkce, registraci bezpečnosti produkce, veterinární kontrolu, karanténní a fytosanitární dozor).

Zákony:

- [Přehled netarifních opatření Celní unie](#)
- [Přehled zboží jejichž dovoz či vývoz je na/z území států Celní unie zakázán či omezen](#)

Nepřímé zdanění

Nepřímé zdanění v CU je regulováno Dohodou o principech vymáhání nepřímých daní při vývozu a dovozu zboží, realizaci prací a poskytování služeb v CU ze dne 25.01.2008 a rovněž dodatečnými protokoly.

Při vývozu zboží je ustanovena nulová sazba DPH a osvobození od spotřební daně při podmínce dokumentárního potvrzení faktu vývozu (do 180 kalendářních dní).

Při dovozu zboží na území účastníka CU ze země jiného účastníka CU se nepřímé zdanění provádí v zemi dovozce. K zdanění nedochází, pokud je zboží v zemi dovozce od daní osvobozeno.

Vymáhání nepřímých daní z realizace prací a poskytování služeb je prováděno v zemi, kde k takové činnosti dochází.

Ochrana domácího trhu

Národní úroveň

Státní výbor standardizace Běloruska na základě usnesení č. 60 ze dne 16.08.2008 publikoval seznam produkce, služeb, obsluhy a jiných objektů podléhající povinnému posouzení shody (certifikaci). Seznam byl aktualizován v červenci 2011 s některými doplněními v roce 2012. Tento seznam je postupně zkracován, tak jak dochází k přijímání Jednotných technických řádů CU na nadnárodní úrovni. Kromě toho mohou existovat **další technické požadavky**, které náleží do kompetence jiných státních institucí. Např. produkt určený pro použití ve stavebnictví, na který se nevztahuje povinná certifikace, ale pouze jen dobrovolná deklarace shody, předpokládá před vydáním příslušného dokumentu získání nejprve technického osvědčení Ministerstva stavebnictví a architektury Běloruska, což představuje pro exportéra (importéra) dodatečné náklady. Dalším případem je třeba licencování a certifikace shody produktů informačního-bezpečnostního charakteru (tedy softwaru), které má na starosti Operativně-analytické centrum při prezidentovi Běloruska. Na národní úrovni existuje ještě 18 běloruských Technických řádů, které řeší otázky bezpečnosti u některých skupin výrobků (např. bezpečnost dětských hraček, mléka a mléčné produkce a dalších).

- [Gosstandart](#) - Státní výbor standardizace Běloruska
- Podrobnější [informace k povinnému posouzení shody](#) (včetně aktuálních seznamů), tak i dobrovol. deklaraci shody
- [Běloruské technické řády](#) (18)
- [Ustanovení vlády k dovozům produkce](#), u které je vyžadováno povinné posouzení shody
- [Dohoda mezi Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví České republiky a Výborem pro normalizaci, metrologii a certifikaci při Radě ministrů Běloruské republiky o spolupráci při posuzování shody vzájemně dodávaných výrobků](#) (Praha, 15.06.2004)

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Obecně neexistují žádné specifické požadavky k cizincům, kteří chtějí v Bělorusku podnikat. Na zahraniční investory se vztahuje stejný právní režim a podmínky jako na běloruské subjekty.

Běloruská legislativa předpokládá následující právní formy podnikatelských subjektů:

- živnostník (zkratka *ИП - индивидуальный предприниматель*);
- zemědělské hospodářství (*КФХ - крестьянское /фермерское/ хозяйство*);
- unitární podnik (*УП - унитарное предприятие*);
- výrobní družstvo (*ПК - производственный кооператив*);
- veřejná obchodní společnost (*ПТ - полное товарищество*);
- komanditní společnost (*КТ - командитное товарищество*);
- společnost s rozšířeným ručením (*ОДО - общество с дополнительной ответственностью*);
- společnost s ručením omezeným (*ООО - общество с ограниченной ответственностью*);
- otevřená akciová společnost (*ОАО - открытое акционерное общество*);
- uzavřená akciová společnost (*ЗАО - закрытое акционерное общество*).

Kromě toho mohou existovat zastoupení (представительство) a pobočky (филиал) právnických osob. Zastoupení zahraniční společnosti v Bělorusku není právní osobou a rozhodnutí k založení těchto subjektů vydává Ministerstvo zahraničních věcí Běloruska na dobu 3 let s možností prodloužení o další 3 roky. Zastoupení zahraniční společnosti může mít rovněž trvalý status.

Založení zastoupení

Je třeba upozornit na nařízení č. 1189 běloruské vlády ze dne 31.12.2014 přijala nařízení, které upřesňuje cíle fungování zastoupení zahraniční společnosti. Svým způsobem nařízení reaguje na fakt, kdy zastoupení, která měla vykonávat pouze pomocné funkce (marketing) se zabývaly komerční činností, aniž odváděla ze svých zisků daně běloruskému státu. Nařízení přineslo i řadu dalších změn, pokud jde o délku existence zastoupení, počet zahraničních zaměstnanců registrovaných na toto zastoupení, stejně jako pořádek pro vydávání služební kartičky, nyní již pouze pro vedoucího zastoupení.

[Informace k založení zahraničního zastoupení v Bělorusku \(MZV BY\)](#)

Za obchodní společnosti se zahraniční účastí (investicemi) se považují takové podniky, kde zahraniční investor vložil do základního kapitálu společnosti nejméně 20 000 USD. Pro účely registrace se všechny obchodní společnosti se zahraniční účastí člení na smíšené obchodní společnosti (právnícká osoba, základní kapitál je tvořen podíly zahraničního investora a běloruských fyzických a/nebo právníckých osob) nebo zahraniční obchodní společnosti (právnícká osoba, základní kapitál je ze 100% tvořen zahraničními investicemi).

Organizačně podnikání může nabývat následujících forem:

Akciová společnost - nejrozšířenější forma podnikání u kapitálově náročných ekonomických aktivit. Rozlišuje se forma uzavřené akciové společnosti, kdy je možno nabývat akcie pouze se souhlasem ostatních akcionářů a/nebo jen omezenému okruhu osob a otevřené akciové společnosti, kdy je možno nabývat akcie volně. K založení a.s. je třeba vždy minimálně dvou akcionářů, uzavřená akciová společnost může mít maximálně padesát akcionářů, u otevřené akciové společnosti toto omezení neplatí.

Společnost s ručením omezeným - právnícká osoba, jejíž kapitál a závazky jsou omezeny výší podílu společníků. Opět je třeba nejméně dvou a maximálně padesáti společníků k založení této formy společnosti.

Unitární podnik - osoba založená za účelem dosažení zisku, která nemá vlastnické právo k majetku svěřeného jí k hospodaření. Vlastníkem majetku *UP* je jeho zakladatel. Majetek unitárního podniku je nedělitelný.

Založení právnícké osoby

Registraci právníckých osob se zahraniční účastí (investicemi) provádí Minský městský výkonný výbor a jednotlivé oblastní výkonné výbory, mimo obchodních organizací se zájmem podnikat na území Zvláštních (svobodných) ekonomických zón (registraci v SEZ provádí administrace těchto zón). V případě bank a nebankovních úvěrově-finančních společností provádí registraci Národní banka Běloruska, pojišťovny registruje Ministerstvo financí Běloruska. Před podáním návrhu na zápis obchodní společnosti je třeba:

- potvrdit s registračním orgánem název obchodní společnosti;
- stanovit místo budoucího sídla společnosti (obdržet potvrzení vlastníka nemovitosti);
- přijmout (písemně) rozhodnutí o založení obchodní společnosti, připravit zakladatelské listiny (originál nebo notářsky ověřené kopie) a další dokumenty (výpis z obchodního rejstříku v ČR s notářsky ověřeným překladem u právníckých osob, kopie a překlad pasu v případě fyzických osob);
- vytvořit základní kapitál společnosti (otevřít dočasně bankovní účet nebo provést znalecké ocenění nepeněžních vkladů);
- zaplatit registrační poplatek ve výši cca 60 EUR.

Reorganizace a likvidace právníckých osob

Likvidace PO může být uskutečněna na základě dobrovolného rozhodnutí vlastníka nebo společníků, či jiných důvodů v souladu s legislativou (rozhodnutím hospodářského soudu nebo registrujícího orgánu). V procesu likvidace je stanovena likvidační komise (likvidátor), který provádí veškeré formální procedury a stanoví pořádek a lhůty pro likvidaci společnosti. Reorganizace PO je regulována legislativou a může být realizována formou fúzí, připojení, rozdělení, oddělení nebo přeměny.

[Databáze názvů obchodních společností v Bělorusku](#)

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Regulace reklamy

V souladu s legislativou Běloruské republiky existují omezení s ohledem na:

- reklamu určených druhů produktů či služeb (medicínské zařízení, alkoholické nápoje, pivo, tabák, zbraně, narkotika atd.),
- místa reklamy (vzdělávací zařízení, obytné rajóny atd.),
- způsob reklamy (sdělovací prostředky, televize, reklamní plochy atd.),
- obsah reklamy (potřebná informace, barvy, slova atd.).

Následující druhy reklamy vyžadují souhlas státních orgánů:

- venkovní reklama - s oblastním výkonným výborem (Minský městský výkonný výbor),
- reklama na dopravních prostředcích - s oblastním výkonným výborem (Minský městský výkonný výbor) a rovněž s oddělením Státní automobilové inspekce (GAI) Ministerstva vnitra Běloruska,
- reklama zdravotního zařízení - s Ministerstvem zdravotnictví Běloruska,
- reklama veterinárních služeb - Ministerstvo zemědělství a potravinářství Běloruska,
- reklama o práci a studiu občanů Běloruska v zahraničí - Ministerstvo vnitra Běloruska.

Formy nepatřičné reklamy jako nevhodná, klamavá, neetická, skrytá, jsou zakázány v souladu s legislativou Běloruska.

Rozhodnutí v otázce přiznání reklamy nepatřičnou přijímá **Ministerstvo obchodu Běloruska**, a rovněž místní výkonné a řídicí orgány (s výjimkou uznání klamavé reklamy). Pokud je reklama uznána za nepatřičnou, může být zadavatel reklamy vyzván k publikaci opravné reklamy, a to na svůj účet a v určené lhůtě.

Vybrané mezinárodní výstavy pořádané v Bělorusku v roce 2018

Web: www.belinterexpo.by

e-mail: mail@belinterexpo.by

Běloruské průmyslové fórum (29. května – 1. června) Minsk. Nejvýznamnější průmyslový veletrh Běloruska.

BELAGRO (5. – 9. června) Minsk. Mezinárodní výstava zemědělského vybavení a produkce, technologií, agrochemie, potravinářského a veterinárního odvětví. V rámci výstavy bude připraven salón „Bioplyn 2017“.

Budpragres (4. – 7. září) Minsk. Výstava materiálů, technologií, techniky, vybavení, výroby, architektury, projektování, speciálních oděvů a úspory energie a zdrojů.

BeltexIndustry (2.– 5. října) Minsk. Veletrh lehkého a textilního průmyslu. Obuv, textil, oblečení, doplňky, kožené zboží, bytový textil. Zařízení a stroje na výrobu textilní a kožené produkce a obuvi.

MoneyFest (1. – 3. listopadu) Minsk. Specializovaná výstava. Bankovní finanční produkty, pojistné finanční služby a leasingové finanční produkty. Mikrofinancování, penzijní zabezpečení.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Autorská práva

V Bělorusku je poskytována ochrana výsledkům duševního vlastnictví. Autorská práva zahrnují literární, umělecká, hudební a audiovizuální díla. Jejich ochrana vzniká momentem jejich vzniku. Osobní nemajetková práva jsou chráněna neomezeně, majetková práva v průběhu života autora a 50 let po jeho smrti. Majetková práva mohou být předána třetím osobám na základě výlučné nebo nevýlučné licence. Majitel má právo zakazovat nebo povolovat nakládání se svými autorskými právy.

Objekty průmyslového vlastnictví

V Národním centru intelektuálního vlastnictví (NCIS) se registrují vynálezy (na období 20 let od data registrace s prodloužením o 5 let), technická řešení (na 5 let s prodloužením o 3 roky) a průmyslové vzory (na 10 let s prodloužením o 5 let). Právní ochrana objektů průmyslového vlastnictví je stvrzena vydáním patentu.

Označení

Registrace ochranných známek se rovněž provádí v NCIS, který následně žadateli vydá potvrzení o registraci. Ochranná známka je chráněna po dobu 10 let s možností dalšího prodloužení o 10 let. Dále jsou registrovány zeměpisné názvy (na 10 let s prodloužením o dalších 10 let) a firemní názvy (platí do likvidace právnické osoby nebo změny firemního názvu).

[Národní centrum intelektuálního vlastnictví](#)

6.6 Trh veřejných zakázek

V Bělorusku je výběrové řízení vypisováno bezpodmínečně na zakázky, které jsou plně nebo částečně financovány ze státního rozpočtu i rozpočtů místních orgánů státní správy. Procedury mohou být různé – otevřené nebo uzavřené soutěže, vyžádání si cenových nabídek, procedura nákupu z jednoho zdroje, elektronické aukce a burzovní obchody. Vzhledem k tomu, že legislativa k veřejným zakázkám se poměrně často mění, je účelné se s aktuálním stavem seznámit na stránkách Ministerstva obchodu Běloruska, které je od 1. ledna 2013 zplnomocněným orgánem pro danou oblast.

[Všeobecná informace k procedurám veřejných zakázek, další informace](#)

Databáze výběrových řízení

Databáze všech výběrových řízení je provozována Národním centrem marketingu a konjunktury cen (ICETRADE). Přístup je však placený. Některé organizace, které jsou oprávněny k centralizovaným nákupům, prezentují tendry i na svých

stránkách.

[Databáze tendrů Národního centra marketingu a konjunktury cen \(ICETRADE\)](#)

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Soudní systém Běloruska představuje Ústavní soud, běžné soudy (rajónů /městské/ a posádkové vojenské soudy; oblastní a Minský městský soud a rovněž Běloruský vojenský soud; Nejvyšší soud Běloruska) a hospodářské soudy.

Obchodními spory se zabývají **Hospodářské soudy**, které se nachází v každé z šesti oblastí Běloruska a Minsku, a **Vyšší hospodářský soud Běloruska** (který může v první instanci posoudit jakýkoliv případ. Spory se v první instanci posuzují v minském Hospodářském soudu nebo Hospodářskými soudy příslušných oblastí.

Posouzení případu Hospodářským soudem v první instanci se skládá ze dvou fází. V první dochází k přípravě případu k soudnímu řízení (v průběhu pracovních dní), v druhé fázi již k samotnému řízení. To by mělo i s vynesením řešení zaujmout max. dva měsíce (většinou 1 měsíc) od zahájení projednávání případu. Tyto lhůty se vztahují i na případy s účastí zahraničních právnických osob, pokud se kompetentní (pověřené) osoby nacházejí v Bělorusku. V případě, že se nenacházejí, platí lhůty do 7 měsíců. V případě složitých případů, mohou být lhůty pro přijetí rozhodnutí prodlouženy do 4 měsíc, respektive do 1 roku v případech s účastí zahraničních osob, nacházejících se mimo Běloruska.

Vůči rozhodnutí Hospodářského soudu se lze odvolat odvolací stížností nebo kasačním protestem, případně na základě inspekce. Odvolací stížnosti, které musí být podány do 15 dnů od vynesení rozhodnutí, jsou posuzovány odvolacími instancemi Hospodářského soudu do 15 dnů (v případě prodloužení lhůty do 30 dnů) od podání odvolací stížnosti. Kasačním protestem mohou být napadena rozhodnutí Hospodářského soudu v první instanci nebo rozhodnutí jeho apelační instance. Kasační protest je posuzován Kasačním kolegiem Vyššího hospodářského soudu. Termín pro podání kasačního protestu je 1 měsíc od rozhodnutí a stejná lhůta (1 měsíc) je určena pro přijetí rozhodnutí kolegiem od podání protestu. Soudní rozhodnutí, která vstoupila v platnost, mohou být přezkoumána na základě protestu úředních osob, které k tomu mají oprávnění (předseda VHS nebo generální prokurátor Běloruska). Kompetentní orgánem pro přezkoumání je Prezídium Vyššího hospodářského soudu v případě soudních rozhodnutí v první instanci, odvolací instance HS nebo kasačního kolegia. Plénium Vyššího hospodářského soudu přezkoumává záležitost v případě rozhodnutí Prezídia VHS. Odvolání lze provést do 1 roku od vstoupení soudního rozhodnutí v platnost.

V Bělorusku je rovněž zřízen **Mezinárodní arbitrážní soud** při Běloruské obchodně-průmyslové komoře se sídlem v Minsku.

Pokud je spor rozhodován běloruskými soudy, je ve většině případů přihlédnuto k zájmům a ochraně tuzemských účastníků sporu. Z tohoto důvodu je doporučeno uvádět místo řešení sporu vně Běloruska a použití práva českého, případně třetí země.

- [Hospodářské soudy v Bělorusku](#)
- [Vyšší hospodářský soud Běloruska](#)
- [Mezinárodní arbitrážní soud při Běloruské obchodně-průmyslové komoře](#)

Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Od 10. ledna 2011 platí **zákaz Národní banky Běloruska (NBRB) na provádění předplateb** v zahraniční měně

prostřednictvím prostředků z úvěrů (půjček), opatřených v běloruských bankách (povolení NBRB z dubna 2009). Možnost úhrady plateb za dovoz v zahraniční měně z úvěrů (půjček) uzavřených mezi importérem a nerezidentem zůstává zachována. 16. března 2011 NBRB anulovala svá rozhodnutí vůči předplatbám za dovozy z Ruské federace a Kazachstánu a 30. března 2011 povolila platby v běloruských rublech, ruských rublech a kazachstánských tenge za dodávky zařízení rezidentům RF a Kazachstánu.

V současné době tak mohou běloruské podniky provádět **předplatby**:

- subjektům z RF a Kazachstánu,
- prostřednictvím akreditivu,
- z valutových (devizových) prostředků, které získaly svými exportními aktivitami,
- z prostředků získaných z investic v zahraničí,
- z prostředků získaných prostřednictvím zahraničních úvěrů nebo půjček (např. od zahraniční mateřské společnosti).

Platební morálka

Platební morálka běloruských subjektů patřila dlouhá léta k lepším v Evropě. Zvláště to platilo pro státní podniky. S ohledem na vysokou provázanost Běloruska s Ruskem a od konce roku 2013 pokračující recesi ruské ekonomiky se mnoha státním a především soukromým podnikům zhoršily platební možnosti. Zatímco u státních firem stále existuje vysoká pravděpodobnost splacení pohledávek, u **soukromých subjektů je na místě opatrnost** a snaha po maximálním zajištění (a to i v případě dlouholetých obchodních vztahů).

Problémy a rizika místního trhu

Značným problémem je enormní objem rychle se měnících normativních aktů (legislativy) všech stupňů, přijímání zásadních normativních aktů prezidentskými výnosy, retrospektivní účinnost normativních aktů, jejich neprovázanost a vnitřní rozpornost apod. Přestože se volá po vyčištění právních norem, souběžně se přijímají další. Vždy je možno, z důvodu nepřehlednosti právních, daňových, celních a dalších předpisů, nalézt porušení běloruských zákonů, a tím zavdat i důvod k přijetí citelných sankcí. Případně mohou na fungování firmy mít negativní vliv i nerovná pravidla pro státní a nestátní podniky, pokud jde o možnosti odbytu výrobků, získávání surovin, dotace el. energie, plynu a dalších vstupů.

Prověření partnera

V Bělorusku neexistuje volně přístupná **datová banka rejstříku právnických osob**. O výpis z rejstříku je třeba žádat na Ministerstvu justice Běloruska nebo v příslušných registračních orgánech dle místa registrace firmy. Žádat může také zahraniční firma, nicméně následný proces probíhá prostřednictvím poštovní korespondence. Levnější a rychlejší variantou může být získání výpisu přes běloruskou advokátní kancelář.

Výpis obsahuje: jméno firmy, právní formu, registrační číslo, daňové číslo, statistické číslo, datum registrace, oficiální adresu, základní kapitál, jména podílníků, jméno ředitele podniku, typ aktivit.

Advokátní kancelář je schopna zajistit také výpis z Hospodářského soudu, zda proti zájmovému subjektu bylo nebo je vedeno soudní řízení. V případě, že je zájmový subjekt registrován jako otevřená akciová společnost, lze na stránkách Ministerstva financí Běloruska získat základní informace o výši základního kapitálu těchto společností, stejně jako výkazy o jejich zisku nebo ztrátách.

Další informace (daňové, bankovní) o jednotlivých firmách není možné v Bělorusku oficiální cestou získat.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Před cestou do Běloruska je třeba si termín jednání s běloruským partnerem dopředu dohodnout (v případě jednání ve státních podnicích raději písemně).

Je zvykem dodržovat termín dohodnutých schůzek a jednání, bez omluvy je akceptovatelných max. 5 minut. Při představování je vhodné partnerovi předat vizitku (v ruském či anglickém jazyce). Při oslovení je obvyklé používat jméno a jméno po otci „otčestvo“ (např. Vladimir Vladimirovič). Pro české obchodníky může být někdy nezvyklé, že partner již při prvním setkání přejde na tykání. Mladší generace se při jednání již chová zcela evropsky.

Jednáním a komunikačním jazykem je v naprosté většině případů ruský jazyk. Po předchozí konkrétní dohodě s partnerem je možno komunikovat v jazyce anglickém, méně již v jazyce německém. V takovém případě je však třeba si zajistit tlumočení. Nejlépe se navazují osobní kontakty při neformálních jednáních za stolem. Pracovní oběd v délce přibližně dvou hodin začíná obvykle mezi 13:00 až 15:00, pracovní večere začíná obvykle v 19:00. Průběh konzumace je doprovázen pravidelnými přípitky, očekává se od hostů přípitek na perspektivní spolupráci, na zdraví rodiny apod. Přípitky jsou málokdy stručné a jsou vždy ukázkou řečnického umění. Pouhé české strohé „na zdraví“ by mohlo být považováno za neuctivé. Pije se na tzv. „na povel“ a nejčastěji místní vodka, která je velmi dobré kvality. Není neobvyklé, že je obchodní partner po určité době spolupráce pozván na chatu nebo do sauny. V tomto prostředí se často uzavírají klíčové dohody. Často jsou zahraničním hostům předávány drobné dárky (vodka, publikace, lidový suvenýr atd.). Je třeba s tímto počítat a dárky si rovněž zajistit. Oblíbená je Becherovka, české pivo, dárky skleněné.

Státní svátky (pracovní volno)

- 01.01. - Nový rok
- 07.01. - Pravoslavné vánoce
- 08.03. - MDŽ
- 29.04. - Pravoslavné dušičky (tzv. radunica)
- 01.05. - Svátek práce
- 09.05. - Den vítězství
- 03.07. - Den nezávislosti Běloruska
- 07.11. - Den říjnové revoluce
- 25.12. - Katolické vánoce

Pokud státní svátek vychází na víkend, je zvykem, že se volný den přesouvá na nejbližší pracovní den

Obvyklá pracovní doba

Většina úřadů začíná pracovat od 9:00. Některá pracoviště dodržují zkrácenou pracovní dobu v pátek. Zkrácená doba se obvykle dodržuje také v den předcházející svátkům, připadají-li na pracovní den. Přestávka na oběd trvá hodinu a je striktně dodržována. Je třeba počítat s tím, že zpravidla od 13:00 do 14:00 nebudou pracovníci na svém pracovním místě. V daném časovém rozmezí je téměř vyloučené dovolat se do úřadů a většiny firem. Pracovní doba nesmí přesáhnout 8 hodin denně + 1 hodinu na oběd. Pro některé kategorie zaměstnanců může existovat kratší pracovní doba. Pracovní týden má 5 dní (v některých případech může mít i 6 pracovních dní, avšak i zde celková pracovní doba předpokládá 40 hodin). Existují zvláštní normy, které upravují pracovní dobu ve večerních hodinách, o víkendech a svátečních dnech.

Minimální výměra dovolené je 24 dní v roce.

Obvyklá otevírací doba v obchodní síti

Obchodní domy, obchodní centra a některé specializované obchody (zejména potravinářské) mají otevřeno také o víkendu. Obchody s průmyslovým zbožím pracují většinou jen v sobotu, od 10:00 do 18:00. Směnárný se obvykle nacházejí přímo v obchodních centrech.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Vízová povinnost mezi ČR a Běloruskem začala platit od 01.06.2000. Vjezd cizinců na území Běloruska je proto možný na základě uděleného víza. Na základě zákona „O právním postavení zahraničních osob a osob bez občanství“, který vstoupil v platnost 21.07.2010, došlo k prodloužení lhůty ze 3 na 5 pracovních dní, kdy se může cizinec nacházet v Bělorusku bez registrace. V případě delšího pobytu je povinen se zaregistrovat na příslušném úřadě (tzv. OVIR - orgán Ministerstva vnitra BY) v místě faktického ubytování. Pokud je sjednáno ubytování v hotelu, turistických objektech nebo sanatoriích, tuto registraci provede administrace (recepce) příslušného ubytovacího zařízení. Pro případné prodloužení víza je třeba navštívit místní OVIR.

Lhůta pro krátkodobý pobyt v Bělorusku je 90 dní v kalendářním roce.

Na základě usnesení vlády ze dne 16. srpna 2013 může být všem cizincům uděleno vstupní běloruské vízum na mezinárodním letišti v Minsku. Žadatelé však před tím musí dodat na Hlavní konzulární správu Ministerstva zahraničních věcí Běloruska (УВВ ГКУ МИД) potřebnou dokumentaci. V případě krátkodobého víza platí lhůta 3 pracovní dny do příletu, u dlouhodobého 5 pracovních dní. Pouze v případě vážného onemocnění či úmrtí blízkého příbuzného lze dokumenty předložit v den příletu.

Bez registrace i bez víza do Běloruska lze přicestovat na dobu max. 5 dnů (nevztahuje na držitele diplomatických a služebních pasů). S účinností od 12. února 2017 zrušilo Bělorusko vízovou povinnost pro občany 80 zemí včetně všech členských států Evropské unie a České republiky, kteří přicestují do Běloruska přes Národní letiště Minsk (kromě letů z Ruska, do Ruska jen tranzit). Pobyt bez víza nesmí přesáhnout dobu 5 dnů, což odpovídá maximální povolené délce pobytu cizinců v Bělorusku bez registrace.

Pro bezvízový vjezd do Běloruska je třeba mít platný cestovní doklad, finanční prostředky ve výši 46 rublů/23 EUR (k 01.01.2017) na den pobytu a cestovní zdravotní pojištění s minimálním plněním 10 tis. EUR platné na území Běloruska.

Víza a poplatky

Víza při cestě představitelů českých firem do Běloruska

- [Podmínky pro udělení víza při cestě do Běloruska](#)
- [Konzulární poplatky za víza do Běloruska](#)
- [Pravidla pro pobyt cizích státních příslušníků a osob bez občanství v Bělorusku](#)

Víza při cestě běloruských obchodních partnerů do České republiky

Konzulární úsek Velvyslanectví ČR v Bělorusku uděluje schengenská víza a vyznačuje víza národní. Schengenská víza jsou víza s dobou pobytu v schengenském prostoru do 90 dnů během 6 měsíců, tzn. že celková doba pobytu cizince na území schengenského prostoru nesmí překročit 90 dní v průběhu 6 měsíců ode dne prvního vstupu na toto území. Národní víza jsou víza dlouhodobá, tj. nad 90 dnů pobytu na území České republiky.

- [Víza k získání pobytu v ČR do 90 dní](#)
- [Víza k pobytu v ČR nad 90 dní](#)
- [Povolení k pobytu v ČR](#)
- [Konzulární poplatky za víza do ČR](#)

Náležitosti pro podání žádosti o vízum může žadatel předem konzultovat s pracovníky konzulárního úseku velvyslanectví ČR v Bělorusku (tel.: +375 17 2265244-5).

Zdravotní pojištění

Při cestování do Běloruska je nutné uzavřít zdravotní pojištění. Od června 2014 je již při podání žádosti o vízum vyžadováno povinné zdravotní pojištění platné pro Bělorusko na celou dobu plánovaného pobytu a na výši pojistného plnění min. 10.000 EUR.

Při vyřízení víza na letišti v Minsku je nutno nejprve zakoupit zdravotní pojištění přímo na letišti a teprve s ním vyřizovat vízum. Samotné sjednání pojištění trvá cca 5 minut. U početnějších delegací (nad 5 osob) cestujících letecky, si lze dopředu sjednat před přiletem do Minsku (tel.: +375 17 2792305 nebo 55). Po dohodě je třeba na faxové číslo +375 17 2792305 (doporučujeme přijetí faxu telefonicky ověřit na stejném čísle) zaslat seznam cestujících s následujícími údaji (vše latinkou): jméno a příjmení, číslo pasu, datum narození, pobyt od-do. Po příletu, v prostoru před pasovou kontrolou, je třeba objednané pojistky vyzvednout a zaplatit odpovídající částku (v EUR).

- [Informace BELGOSSTRACH k povinnému zdravotnímu pojištění cizinců](#)

Očkování

Pro cesty do Běloruska se nevyžaduje žádné povinné očkování. Doporučeno je očkování typu hepatitida A, hepatitida B, tetanus, záškrť dle aktuální epidemiologické situace, klíšťová encefalitida (při pobytu v lesnatých endemických oblastech) a TBC.

Imigrační karta

Na hranicích je třeba vyplnit imigrační kartu (jméno, příjmení, národnost, čísla pasu a víza, typ víza, zvací organizaci a další), která sestává ze dvou identických částí. Jednu část si ponechává pasová kontrola, druhou cestovatel. Tuto kartu je třeba mít u sebe, slouží následně pro registraci pobytu (*nad 5 dní - viz kapitola Registrace*), přičemž je odevzdávána při opuštění Běloruska.

Celní předpisy

V souvislosti s ratifikací Celního kodexu Celní unie Běloruska, Kazachstánu a Ruska (CU) vstoupila v červenci 2010 v platnost „Dohoda o pravidlech přemístění fyzickými osobami zboží pro osobní potřebu přes celní hranici CU...“, která upravuje celní problematiku ve vztahu k fyzickým osobám. Tu dále zpřesňuje pozměňovací Protokol z 19.10.2011. Občané, kteří letecky cestují na území CU mohou volně převážet:

- zavazadlo s nosností do 50 kg na osobu s předměty pro osobní potřebu v hodnotě max. 10 000,- EUR;
- alkohol v objemu max. 3 litry na dospělé osobu (včetně piva);
- 200 cigaret, 50 doutníků, případně 250 g tabáku;

- finanční prostředky max. do 10 000 USD (ekvivalent).

Pokud není cestováno letecky, platí stejná pravidla s rozdílem hodnoty předmětů pro osobní potřebu, která nesmí převýšit 1 500 EUR.

V opačném případě je třeba vyplnit celní deklaraci a zaplatit příslušené clo. Přehled předmětů, které nepatří do seznamu věcí pro osobní potřebu, stejně jako přehled zakázaných předmětů (nebo předmětů s omezením - např. cenné papíry) jsou uvedeny v příslušných přílohách dohody.

V případě stěhování osobních věcí cizinci ze služebních důvodů (zaměstnání v Bělorusku) existují benevolentnější pravidla.

Do Běloruska je zakázáno dovážet narkotické a psychotropní látky (**důrazně upozorňujeme na nulovou toleranci vůči přechovávání a užívání jakkoli malého množství jakýchkoli drog v Bělorusku**), zařízení pro kouření opia a hašiše, tiskové a audiovizuální materiály nebo jiné nosiče s pornografickým obsahem a s informacemi, které mohou poškodit zájmy Běloruska.

Z Běloruska je zakázáno vyvážet narkotické a psychotropní látky, tiskové a audiovizuální materiály nebo jiné nosiče s pornografickým obsahem a s informacemi, které mohou poškodit zájmy Běloruska. Dále je zakázán vývoz uměleckých předmětů a starožitností, rostlin a živočichů zapsaných do Červené knihy Běloruské republiky, neopracovaných drahých kovů a kamenů.

- [Dohoda o pravidlech přemístění fyzickými osobami zboží pro osobní potřebu přes celní hranici CU](#)

Cestování letadlem

Letecké spojení mezi Prahou a Minskem je každodenní, provozované společností [BELAVIA](#).

Cestování vlakem

Využít lze rovněž železničního spojení Praha-Ostrava-Warszawa Wschodnia (PL)-Minsk. Více informací v systému [IDOS](#).

Cestování pravidelnou autobusovou linkou

Mezi Prahou a Minskem je provozována pravidelná autobusová linka [EUROLINES](#).

Cestování automobilem

Při vjezdu na území Běloruska osobním automobilem je třeba na hranici vyplnit *celní deklaraci o dočasném dovozu (временный ввоз)*. Současně se předkládají originály malého technického průkazu a řidičského průkazu (pro jistotu je vhodné mít i fotokopie). Neřídí-li vozidlo majitel zapsaný v dokladech vozidla, je třeba mít s sebou ověřenou plnou moc.

Užívat dočasně dovezené vozidlo na území Běloruska smí pouze osoba, na niž byl vyřízen dočasný dovoz (tj. musí jej řídit, nebo alespoň být ve voze přítomna, řídí-li jej jiná osoba).

S vozidlem je třeba opustit území Běloruska před vypršením doby povolení pro dočasný vjezd, tedy do 3 měsíců!

Mezi vládami Běloruska a Ruskou federací byla v únoru 2010 podepsána Dohoda o dočasném dovozu a vývozu automobilů. Ta předpokládá, že při cestě do Ruské federace přes Bělorusko stačí deklarovat automobil pouze na hranicích EU/Bělorusko a průjezd do RF je volný. Do 3 měsíců však musí automobil opustit RF, respektive Bělorusko.

V případě dotazů k celním formalitám při vjezdu do Běloruska je možné se obrátit na **Státní celní výbor Běloruska**, tel.: +375 17 2189085.

- [Státní celní výbor Běloruska](#)

Při vjezdu do Běloruska je vyžadováno **povinné pojištění automobilu**. Díky účinnosti dohody o „zelené kartě“ mezi ČR a Běloruskem je akceptována zelená karta, pokud na kartě není přeškrtnuto Bělorusko v rubrice územní platnosti. Druhou možností je sjednání si pojištění přímo na hranici prostřednictvím Běloruské kanceláře dopravního pojištění, jejímiž členy je v současnosti 6 běloruských pojišťoven.

- [Běloruská kancelář dopravního pojištění](#)
- Kde platí Zelená karta – [Česká kancelář pojistitelů](#)

Silnice a mýtné

Běloruské silnice jsou obecně velmi dobré, dálnice M1 z Brestu přes Minsk do Moskvy dokonce velmi kvalitní. Mimo hlavní tahy a ve vesnicích však kvalita vozovky kolísá.

Od 1. srpna 2013 probíhá výběr mýtného elektronickým způsobem na bázi technologie KAPSCH TrafficCom AG. Ten se týká rovněž osobních vozidel do 3,5 tun, která nejsou registrována na území Celní unie, tedy včetně automobilů s českou poznávací značkou.

Mýtné se týká následujících úseků:

- M1/E30 Brest – Minsk – hranice s RF (platný úsek 609 km);
- M2 Minsk – mezinárodní letiště Minsk (platný úsek 27 km);
- M3 Minsk – Vitebsk (platný úsek 32 km);
- M4 Minsk – Mogilev (platný úsek 176 km);
- M5/E271 Minsk – Gomel (platný úsek 44 km);
- M6/E28 Minsk – Grodno – hranice s PL (platný úsek 45 km);

Řidiči vozidel, jichž se elektronické mýtné týká, jsou povinni se zaregistrovat na www.beltoll.by a proti záloze (20 EUR pro vozidla do 3,5 t a 50 EUR nad 3,5 t) si vyzvednout palubní jednotku na stanicích poblíž hraničních přechodů či benzínových stanic. Následně je třeba palubní jednotku dobít a správně instalovat. Výše zálohy se odvíjí od váhy a typu vozidla, platit lze v BYR nebo palivovými kartami.

K 1. lednu 2014 tarify za užití placených dálnic činily:

- 0,04 EUR/km pro vozidla do 3,5 t;
- 0,08 EUR/km pro vozidla nad 3,5 t s 2 osami;
- 0,10 EUR/km pro vozidla nad 3,5 t s 3 osami;
- 0,12 EUR/km pro vozidla nad 3,5 t s 4 a více osami.

Legislativa:

- [Белтолл](#) – informace o systému el. mýtného
- [Белавтострада](#) – informace o průjezdu komunikací M-1/E30
- [Dopravní inspekce Ministerstva dopravy a spojů BY](#)

Dopravní přestupky

Na místě je striktní dodržování silničních předpisů, a to zejména omezení rychlosti. Tolerance k alkoholu je v BY nulová.

V případě řízení vozidla pod vlivem alkoholu může být dopravní prostředek takovému řidiči státem konfiskován (platí od 24.10.2013).

Registrace pobytu

Při pobytu v Bělorusku delším než 5 dní je cizinec povinen se registrovat. Registraci provádí ubytovací středisko (hotel, lázeňské centrum). V případě pobytu u soukromé osoby je třeba provést registraci osobně na příslušném oddělení občanství a migrace (např. Minsk spadá pod *Hlavní správu vnitřních záležitostí Minského městského výboru*, který se dále dělí na rajónní správy).

Při registraci je třeba předložit cestovní pas (víza), imigrační kartu (vyplňuje se na hranicích), cestovní pojištění a vyplněnou žádost (na příslušném oddělení občanství a migrace). Procesem registrace je pověřen vždy příslušný inspektor oddělení odpovědný za pobyt cizích státních příslušníků v Bělorusku.

- [Hlavní správa vnitřních záležitostí Minského městského výboru](#)

Základní veličina

Řada úředních poplatků (včetně pokut a sankcí) je uváděna v ekvivalentu k tzv. „základní veličině“ (базовая величина). Jedna (1) základní veličina se od 1. dubna 2014 rovná 150.000 běloruských rublů.

Tax free

V Bělorusku je aplikován systém vratky DPH z nákupu běloruského zboží zahraničními turisty - [TAX FREE](#).

Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

V Bělorusku je velmi dobrá bezpečnostní situace, nicméně může dojít k drobným krádežím, zejména v místech s větší četností lidí (obchodní domy, nádraží, stadiony, metro apod.)

Není doporučováno zdržovat se poblíž míst protestních akcí z důvodu možného zadržení za účast na nepovolené demonstraci.

Rovněž není doporučována návštěva míst bezprostředně zasažených následky havárie Černobylské jaderné elektrárny, k níž došlo v roce 1986 na Ukrajině, pouhých 10 km od hranic s Běloruskem. Jedná se zejména o oblast na jihovýchodě země, rozprostírající se mezi městy Loev, Mozyr, Petrikov a David-Gorodok. Na celém ostatním území Běloruska je trvale mírně zvýšená radiace.

- Monitoring úrovně radiace - [Republikové centrum radiační kontroly a monitoringu](#)

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Pracovní povolení

Cizinci mohou v Bělorusku vykonávat pracovní činnost pouze na základě speciálního pracovního povolení. Povolení na 1 rok vydávají příslušné orgány v místě pobytu cizince, zabývající se problematikou občanství a migrace. Pracovní povolení může být prodlouženo o další rok. Výjimkou jsou osoby, které mají povolení k trvalému pobytu, na základě

mezinárodních dohod (např. občané RF), zakladatelé nebo představitelé obchodních organizací se zahraničními investicemi, zaměstnanci pracující v zastoupeních zahraničních společností nacházejících se na území Běloruska. Běloruské podniky, které zaměstnávají více jak 10 zahraničních pracovníků bez trvalého pobytu musí žádat o povolení k zaměstnávání zahraniční pracovní síly.

Povolení k podnikání

Cizinci, mimo výjimek (viz *Pracovní povolení*), mohou v Bělorusku podnikat jen na základě speciálního povolení k podnikatelské činnosti. Povolení vydávají příslušné orgány, zabývající se problematikou občanství a migrace, na období uvedené v žádosti (ne však delší než je platnost dočasného pobytu nebo registrace v Bělorusku). Cizinec, který získá příslušné povolení je povinen se v průběhu 15 pracovních dní evidovat na Ministerstvu daní a poplatků Běloruska.

- [Odbor občanství a migrace Ministerstva vnitra Běloruska](#)

Cizinci, kteří se dočasně nacházejí na území Běloruska nemají právo vykonávat podnikatelskou činnost bez vytvoření právnické osoby. Cizinci i běloruští občané pracují na základě pracovních smluv, jejichž povinné náležitosti upravuje běloruská legislativa. Zahraniční pracovníci platí ze svých příjmů daně podle běloruských zákonů. Zamezení dvojího zdanění řeší příslušná mezistátní dohoda mezi Běloruskem a ČR. V souladu se zákony Běloruska mohou zahraniční pracovníci vyvážet a převádět do zahraničí svou mzdu.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

V souladu s nařízením prezidenta Běloruska „*O pojišťovací činnosti*“ musí mít zahraniční občané povinně sjednanou smlouvu o zdravotním pojištění na sumu min. 10 000 EUR, a to přímo s běloruskou pojišťovnou nebo prostřednictvím smluvní zahraniční pojišťovny. Při absenci pojištění a vzniku události vyžadující si zdravotní péči musí být tato péče uhrazena dotyčnou osobou nebo osobou (stranou), která cizince do země pozvala. V případě, že zahraniční občan má přiznán trvalý pobyt, je mu poskytována zdravotnická péče za podmínek jako občanům Běloruska.

Některá státní zdravotnická centra:

- [РНПЦ "Кардиология"](#) (kardiologie)
- [Республиканский центр медреабилитации и бальнеолечения](#) (všeobecné)
- [РНПЦ травматологии и ортопедии](#) (traumatologie a ortopedie)
- [РНПЦ "Мать и дитя"](#) (pro matky s dětmi)
- [РНПЦ оториноларингологии](#) (ORL)
- [Республиканская клиническая стоматологическая поликлиника](#) (stomatologie)

V Bělorusku existují pouze dvě pojišťovny, které jsou oprávněny poskytovat povinné zdravotní pojištění:

- [BELGOSSTRACH](#)
- [BELEXIMGARANT](#)

---

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Minsku

ul. Nagornaja 12

220088 Minsk

Bělorusko

Tel.: +375172945191

Fax: +375172945199

E-mail: minsk@embassy.mzv.cz

Web: <http://www.mzv.cz/minsk>

Nouzová linka pro české občany (mimo pracovní dobu zastupitelského úřadu): +37544701 9009

Vedoucí zastupitelského úřadu: Milan Ekert, velvyslanec

E-mail: minsk@embassy.mzv.cz

Politika, kultura, lidská práva: Pavel Buček, rada

E-mail: minsk@embassy.mzv.cz

Ekonomika a obchod: Ivan Galat, obchodní rada

E-mail: commerce_minsk@mzv.cz

Konzulární oddělení: František Lokaj, rada, vedoucí konzulárního úseku

E-mail: Consulate_Minsk@mzv.cz

Pracovní doba: pondělí - pátek, od 8:30 do 17:00.

Velvyslanectví se nachází mimo centru města, nedaleko litevského velvyslanectví. Mezinárodní letiště v Minsku je od centra vzdáleno cca 45 km. Pro přepravu lze využít taxi (doporučujeme využít letištního taxi), autobus (č. 300) nebo mikrobusey. Z letiště vede do centra silnice M2 (Moskovskoje šossé), na kterou navazuje prospekt Nezávislosti (pr. Nezávislosti).

Honorární konzulát ČR v Brestu

Dne 10. října 2012 byl slavnostně otevřen Honorární konzulát ČR v Brestu pod vedením honorárního konzula pana Uladzimira Mikuliče. Konzulát má působnost pro Brestskou oblast.

Honorární konzulát ČR v Brestu

bulvar Kosmonavtov 75/1

224030 Brest

Bělorusko

Tel.: +375162220527

E-mail: brest@honorary.mzv.cz

Provozní hodiny: úterý a čtvrtek 14-16 hod., jindy po předchozí domluvě.

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

- Ministerstvo zahraničních věcí ČR: +420224181111 (ústředna)
- Sekce evropská MZV ČR: +420224182941
- Odbor severní a východní Evropy MZV ČR: +420224182512
- Ministerstvo průmyslu a obchodu: +420224811111 (ústředna)

Zastoupení CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism v Bělorusku není.

- Zahraniční kancelář CzechTourism sídlí v Moskvě
- České centrum v Kyjevě

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Od roku 2013 lze použít jednotné číslo pro přivolání pomoci **112**.

Další čísla:

- Hasiči: 101
- Policie: 102
- Záchraná služba: 103
- Plyn: 104
- Železnice: 105
- Letiště: 106
- Taxi: 107, 135, 152, 157, 158
- Autobusová nádraží: 114
- Telefonní čísla organizací: 109
- Předpověď počasí: 195
- Informace o tel. číslech: 185

7.4 Internetové informační zdroje

Oficiální webová prezentace Běloruska <http://www.belarus.by>

- Běloruská telegrafní agentura BELTA <http://www.belta.by>
- Běloruská informační společnost BELAPAN <http://belapan.by>
- Běloruský portál TUT.BY <http://www.tut.by>
- Nezávislý informační web Běloruský partyzán <http://www.belaruspartisan.org> (#belpartisan)
- Běloruské zprávy NAVINY.BY <http://www.naviny.by>
- Internetové zpravodajství Charty 97 <http://www.charter97.org>
- Internetové zpravodajství Centra obránců lidských práv Vjasna (neregistrovaného) <http://spring96.org>

Adresy významných ústavních činitelů a institucí

- Prezident <http://www.president.gov.by>
- Rada ministrů <http://www.government.by>
- Ministerstvo architektury a stavebnictví <http://www.mas.by>
- Ministerstvo zahraničních věcí <http://www.mfa.gov.by>
- Ministerstvo bytového a komunálního hospodářství <http://www.mjkh.gov.by>
- Ministerstvo zdravotnictví <http://www.minzdrav.by>
- Ministerstvo vnitřních záležitostí <http://www.mvd.gov.by>
- Ministerstvo informatiky <http://www.mininform.gov.by>
- Ministerstvo kultury <http://www.kultura.by>
- Ministerstvo lesního hospodářství <http://www.mlh.by>
- Ministerstvo obrany <http://www.mod.mil.by>
- Ministerstvo školství <http://www.minedu.unibel.by>
- Ministerstvo daní a poplatků <http://www.nalog.gov.by>
- Ministerstvo pro mimořádné situace <http://mchs.gov.by>
- Ministerstvo přírodních zdrojů a ochrany životního prostředí <http://www.minpriroda.gov.by/ru/>
- Ministerstvo průmyslu <http://www.minprom.gov.by>
- Ministerstvo spojů a informatizace <http://www.mpt.gov.by>
- Ministerstvo zemědělského hospodářství a potravin <http://www.mshp.minsk.by>
- Ministerstvo sportu a turistiky <http://www.mst.by>
- Ministerstvo antimonopolní regulace a obchodu <http://www.mintorg.gov.by>
- Ministerstvo dopravy a komunikací <http://www.mintrans.by>
- Ministerstvo práce a sociální ochrany <http://www.mintrud.gov.by>
- Ministerstvo financí <http://www.minfin.gov.by>
- Ministerstvo hospodářství <http://www.economy.gov.by>

-
- Ministerstvo energetiky <http://www.minenergo.gov.by>
  - Ministerstvo spravedlnosti <http://www.minjust.by>
  - Národní statistický výbor <http://www.belstat.gov.by>
  - Státní celní výbor <http://www.gtk.gov.by>
  - Státní výbor pro standardizaci <http://www.gosstandart.gov.by>
  - Státní výbor pro vědu a technologie <http://www.gknt.org.by>
  - Státní výbor majetku <http://www.gki.gov.by>
  - Státní vojensko-průmyslový výbor <http://www.vpk.gov.by>
  - Národní banka <http://www.nbrb.by>
  - Běloruská asociace autodopravců (BAMAP) <http://www.bairc.org>